

ZENWALK LINUX MANUAL

Zenwalk brukerguide

Skrevet av ZenDoc Teamet.

Copyright © 2005-2007 - Zenwalk Linux

Om lisensen til denne dokumentasjonen

Du har rett til å kopiere, distribuere og/eller modifisere denne dokumentasjonen i tråd med kriteriene satt i GNU General Public Licence versjon 2 eller nyere, som utgis av Free Software Foundation. Teksten til lisensen kan du finne i tillegget: [GNU General Public License](#).

Siste revisjon: 8. juli 2007

Se også [Zenwalk GNU/Linux Wikien](#) for mer generell dokumentasjon.

Table of Contents

[Forord \(av Jean-Philippe Guillemin\)](#)

[1. INTRODUKSJON](#)

[Hva er Linux ?](#)

[Fri programvare og Linux](#)

[Definisjon](#)

[Generell definisjon av "Programvare"](#)

[Presentasjon av fri programvare](#)

[Zenwalk Linux](#)

[2. INSTALLASJON](#)

[Krav til maskinvare](#)

[Hvordan skaffe seg Zenwalk Linux](#)

[Hvordan man brenner en Zenwalk Linux ISO](#)

[Å brenne i Windows \(Nero\)](#)

[Å brenne i Linux \(GnomeBaker\)](#)

[Installasjon](#)

[Sjekk at PC'en din vil starte fra CD-ROM](#)

[Installasjon av Zenwalk Linux](#)

[3. ZENWALKS SYSTEMVERKTØY](#)

[ZENPANEL, ETT STED FOR SYSTEMVERKTØY](#)

[Presentasjon](#)

[Start](#)

[Bruk](#)

[OPPSETT AV TASTATUR](#)

[Presentasjon](#)

[Start](#)

[Bruk](#)

[NETPKG](#)

[Presentasjon](#)

[Start](#)

[Innstillinger](#)

[Netpkg.conf \(netpkgs konfigurasjonsfil\)](#)

[Noen råd for å oppgradere systemet ditt](#)

[XNETCONF](#)

[Presentasjon](#)

[Start](#)

[Bruk](#)

[OPPSTARTSTJENESTER](#)

[Presentasjon](#)

[Start](#)

[Bruk](#)

[Noen kommentarer til tjenestene](#)

[SYSTEMSPRAK](#)

[Presentasjon](#)

[Start](#)

[Bruk](#)

[SYSTEMTID](#)

[Presentasjon](#)

[Bruk](#)

[BRUKERPROFILER](#)

[Presentasjon](#)

[Start](#)

[Noen ord om hvert av valgene](#)

[VIDEO KONFIGURASJON](#)

[Presentasjon](#)

[Start](#)

[Bruk](#)

[4. ANDRE VERKTØY](#)

[MONTERINGSPUNKT-BEHANDLER](#)

[Presentasjon](#)

[Bruk](#)

[USB automontering... Hvordan virker det egentlig?](#)

[Mulige problemstillinger...](#)

[Å automontere flyttbare lagringsmedier \(CD'er, DVD'er, minnepinner\):](#)

[MONTERINGSPUNKT-NAVNGIVER](#)

[Presentasjon](#)

[Start](#)

[Bruk](#)

[Valgmuligheter](#)

[WIFI RADAR](#)

[Presentasjon](#)

[Start](#)

[Bruk](#)

[XORGCONFIG](#)

[XWMCONFIG](#)

[Presentasjon](#)

[Start](#)

[Bruk](#)

Forord (av Jean-Philippe Guillemin)

Jeg begynte med å bygge Zenwalk (i starten het det "Minislack") for å lære hvordan GNU/Linux fungerte. Å bygge et operativsystem er en fantastisk måte å tilegne seg kunnskap på fordi du ofte er alene om å løse problemene når ting ikke virker som du hadde tenkt.

En annen grunn for å bygge Zenwalk var at jeg tok meg selv i å alltid gjenta de samme konfigurasjonene på nyinnstallerte systemer. Gjentatte endringer medførte gjerne rekompilering av en mer optimal og oppdatert kernel, fjerning av programvare og filbiblioteker, et skreddersydd skrivebord, innstillinger til X window systemet, forbedring av skript i oppstarten, legge til foretrukket programvare som tekstredigeringsverktøy, mediaspillere, codecs og så videre.

Zenwalk-prosjektet ble en mulighet for å dele mitt tilpassede system med venner, samtidig som jeg kunne reinstallere systemet mitt tilbake til det eksakt samme utgangspunkt på et hvilket som helst tidspunkt.

Så kom brukerne, bidragsyterne og begynnelsen på alle endringene som formet Zenwalk til hva det er i dag. Vi begynte med å bytte ut den originale distribusjonen med alternativer (gtk libs), la til nye biblioteker (Gnome libs), la til mange administreringsverktøy og en ny måte å fjernbehandle pakker (netpkg). Brukere har forbedret Zenwalk med å etterlyse og diskutere features (d.v.s programmer, muligheter, spesialiteter osv) på supportforumet. Resultatet er at Zenwalk, selv om det fortsatt baseres på Slackware, på mange måter er ganske enestående: det er et daglig utviklingsarbeid som gjøres av flere Linuxelskere for å bygge det idéelle Linux OS.

Zenwalk tar sikte på å være et fullstendig GNU/Linux operativsystem istedet for en distribusjon; Zenwalk er ikke en samling av pakker, det er et ferdig, koherent og rasjonelt produkt.

Fremtiden vil ikke bringe forandringer i Zenwalks filosofi, det vil bare bli mer modent som et operativsystem med mange bruksområder:

- maskinvarestøtte i kernel vil forbedres
- programmer vil bli bedre med nye utgivelser
- systemverktøy vil bli forbedret
- nye verktøy vil bli lagt til

Chapter 1. INTRODUKSJON

Table of Contents

[Hva er Linux ?](#)

[Fri programvare og Linux](#)

[Definisjon](#)

[Generell definisjon av "Programvare"](#)

[Presentasjon av fri programvare](#)

[Zenwalk Linux](#)

Dokumentasjon er nødvendig for å kunne mestre enhver Linux distribusjon, og Zenwalk er ikke noe unntak. Denne manualen er inspirert av en annen, mesterlig manual, kalt Slackbook. Disse sidene inneholder informasjon om hvordan man:

- Skaffer seg Zenwalk
- Brenner et ISO bilde (image)
- Installerer Zenwalk på maskinen
- Tilegner seg grunnleggende kunnskap om Linux
- Bruker Zenwalks egne verktøy
- Kjører et effektivt system
- Nyter sin tilegnede Linux-erfaring

Lykke til og happy Zenwalking !

Hva er Linux ?

Linux ble født i 1991 og var i utgangspunktet bare en kjerne (heretter: kernel) utviklet av Linus Torvalds. I dag refererer man vanligvis til et GNU/Linux system bare med "Linux", men som det fulle navnet tilsier er GNU/Linux en kombinasjon av Linux-programvaren og GNU programvarekomponenter. GNU, som er et akronym for "GNU's not Unix", startet som et prosjekt på tidlig nittital for å utvikle et gratis operativsystem à la Unix. I dag er veldig mange av de programmene man vanligvis finner på et Linux-system laget under GNU-prosjektet. Eksempler på dette er GNU C kompilieren (GCC) og bash shell på ditt eget Linux system. Mer info om GNU/Linux kan du finne på: [Wikipedia](#).

Fri programvare og Linux

Definisjon

Programvare (software eller mjukvare) er ifølge [Wikipedia](#) den delen av et datasystem som

består av kodet informasjon (eller komputerinstruksjoner). Begrepet programvare brukes ofte om dataprogram (se linken over) og omvendt. Programvare kan bestå av et enkelt dataprogram, spesielt i senere mikro-komputer teknologi, hvor rå prosessorytelse og høy minnekapasitet tillater en å kjøre store programmer. Generelt består en programvare av et eller flere programmer, men også av data som tillater det å fungere. Disse programmene kan ta forskjellige former: kjørbare filer, dynamiske filbiblioteker ('dll' i Windows eller 'so' i GNU/Linux), eller bare kildefiler for en oversetter (e.g. Perl eller PHP skripts). Data kommer også i forskjellige formater: klassiske filer, databaser (relasjonsdatabaser, hierarkiske, etc.), ... I mikro-komputer teknologi er ofte bilder, og da spesielt ikoner, integrert i den kjørbare filen.

Generell definisjon av "Programvare"

Programvare (software) inneholder instruksjoner som kjøres av en komputer, i motsetning til den fysiske enheten hvorpå den fungerer (maskinvaren). Et 'program' er en liste med instruksjoner skrevet av en programmerer i et programmeringsspråk (f.eks. språkene C, C++, Java, Python osv.). Instruksjonene er ofte lagret i en enkel fil. Programvare, på sin side, brukes om et sett av instruksjoner som inneholder flere programmer. En person med den rette kunnskapen kan lese programmet; dette kalles 'kildekoden' og er som en oppskrift til programmet. Programutviklere som lukker kildekoden holder gjerne ingrediensene hemmelig; bare åpen kilde programvare (Open-source software) gjør kildekoden tilgjengelig for offentligheten. Egenskapene til programvaren er vanligvis tydelig beskrevet i kildekoden (oversettelse av binærtallene 0 og 1, av og på, som er de eneste instruksjonene dagens maskiner kan forstå). En kompilator brukes for å oversette fra kildekode til maskinspråk. Etter denne forvandlingen har vi det vi kaller 'binaries' eller binærfiler som kan tolkes av en maskin. Vi må allikevel tilpasse dem til den aktuelle systemvaren (MS Windows, Mac OS, GNU/Linux, BSD, etc.) for å få dem til å fungere. Først når de har blitt tilpasset til vertssystemet er programvaren klar til å installeres og brukes.

Programvare kan inndeles i følgende klasser:

- Åpen kilde: hvem som helst kan lese koden; det er verdt å merke seg at dette ikke av den grunn er det samme som gratis programvare!
- Lukket kilde: koden er bare tilgjengelig for en liten gruppe mennesker.
- Fri programvare: hvem som helst kan studere, kopiere, distribuere og gjøre forandringer på programvaren. (Dette er definisjonen fra the Free Software Foundation. Fri programvare er ofte beskyttet av en lisens knyttet til bruksområde).
- Beskyttet programvare: minst en av rettighetene nevnt ovenfor kommer ikke til anvendelse for brukeren. I de fleste av tilfellene må man å anskaffe seg en brukerlisens ved å betale skaperne av programvaren.
- Kommersiell programvare: programvare som er laget for salg; det kan være enten fri eller beskyttet programvare.

Presentasjon av fri programvare

Den frie programvarens opprinnelse

Historien begynner i starten av åttiårene da Richard Stallman, en forsker ved MIT i USA (Massachusetts Institute of Technology), stod ovenfor et etisk dilemma. IT-laben han hadde jobbet i på instituttet hadde blitt nedlagt og han lurte på hva skulle han gjøre med all den kunnskapen som han hadde delt med sine kolleger over alle årene. Ville han bli nødt til å selge den til høystbydende, eller ville han benytte seg av muligheten for å dele den fritt med hele verden? For å tilfredsstille samvittigheten sin skapte han idéen om 'Fri programvare'. Dette konseptet defineres av de fire følgende prinsipper:

- 1° Friheten til å kjøre programmet uten restriksjoner på bruksområde.
- 2° Friheten til å studere den indre strukturen til programmet og til å forandre det etter eget behov. For å kunne gjøre dette er tilgang til kildekoden en forutsetning.

- 3° Friheten til å redistribuere kopier.
- 4° Friheten til å forbedre programmet, og til å offentliggjøre disse forbedringene slik at hele bruker samfunnet kan dra nytte av det. Også til dette formål er tilgang til kildekode en forutsetning.

GNU Prosjektet

Etter å ha skrevet denne erklæringen skapte Stallman "[Free Software Foundation](#)" (FSF). Grunnlaget for denne stiftelsen var å promotere og utvikle fri programvare, og Stallman begynte straks å skrive programmer for FSF. Hans ultimate mål var å skape et fullstendig fritt system. For å beskytte GNU programvare fra kommersielle aktører skapte han lisensen kalt GNU Public Licence (GPL). Lisensen gjentar de fire, elementære prinsippene ovenfor med solid juridisk bakgrunn. Den første reelle testen for GPL lisensen var en tysk rettsak i 2004 hvor en dommer avgjorde at et firma hadde brutt denne lisensen. GNU er en forkortelse, som så mange akronymer i *nix verdenen, og står for GNU's Not Unix (ordet GNU alene betyr egentlig ingenting). På åttitallet da Microsoft og Windows fortsatt var i spedbarnsårene var det beskyttede Unix det mest dominerende systemet i verden.

The Open Source Initiative

Også en annen bevegelse reiste seg i løpet av nittitallet, nemlig 'The Open Source Initiative'. De anser seg selv for å være mer fleksibel enn FSF. Den nye strømmen tok form i 1998 da Netscape gikk over til å være fri programvare og en gruppe mennesker bestemte seg for å støtte Netscapes avgjørelse. OSI følger [Debians konsept om fri programvare](#). Du kan finne initiativets ti kriterier her: [original versjon av OSI lisensen \(versjon 1.9\)](#).

Å forstå fri programvare

Hvor er det "fri programvare" kommer fra?

Den første, frie programvaren var utviklet av Stallman selv. For å kunne begynne å bygge et operativsystem trenger du veldig grunnleggende programmer (som f.eks. samlingen av GNU kompilatorer). Men etter at FSF hadde skrevet hele basen til det nye operativsystemet manglet de fortsatt en viktig ingrediens: en kjerne. Stallman valgte da en veldig ambisiøs strategi for den nye kjernen: det skulle være en mikro-kjerne (Windows f.eks. bruker en macro-kjerne, mens Linux på sin side bruker en mikro-kjerne). Dessverre gikk ikke utviklingen av Stallmans kjerne så glatt som han hadde håpet, og i skrivende stund er systemet (som heter GNU/Hurd) fortsatt ikke operativt. Det var på dette tidspunktet Linus Torvalds kom på banen. Den finske studenten hadde studert virkemåten til x386 prosessorer, og hadde i den sammenheng skrevet et POSIX-kompatibelt program for å bedre kunne forstå funksjonene til denne CPU generasjonen. Bare for moro skyld skrev han så en kjerne hvor han benyttet GNU programvaren. Og sist, men ikke minst, gav han den ut under GNU's Public Licence. Sammensetningen av GNU og Linux viste seg å være en perfekt kombinasjon og utviklingen av GNU/Linux eksploderte, takket være deltakelsen fra hackermiljøene (termen 'hacker' denoterer bare en person som har et lidenskapelig forhold til IT, i motsetning til begrepet 'cracker' som er en person med det formål å ødelegge (eller cracke) andres systemer; allikevel har 'crackere' så ofte blitt omtalt som 'hackere' i media og offentligheten at man har gitt ordet en negativ konnotasjon). Da første versjon ble offentlig annonsert 14. mars 1994 hadde GNU/Linux allerede et solid rykte verden over. Til tross for at systemet var lite brukervennlig og mest appelerte til hackereliten så fremtiden ganske lovende ut. Flere kjerner fulgte etter versjon 1: i 1996 kom 2.0 kjernen, i 1999 versjon 2.2; og selv om 2.2 var rimelig buggy tok GNU/Linux steget inn i forretningsverdenen med versjon 2.2.13 takket være IBMs mainframe oppdateringer. I 2001 kom 2.4 kjernen ut, og i slutten av 2006 fulgte versjon 2.6. Selv om 2.6 i dag er den eneste versjonen som aktivt vedlikeholdes utgis det fortsatt sikkerhetsoppdateringer til 2.4 kjernen. Utviklingen av Linux er mest fokusert på internett som er livslinjen til det meste av fri programvare. Det er lite sannsynlig at en bragd som GNU/Linux kunne vært mulig uten at utviklerne som er spredt over hele kloden hadde kunnet bytte informasjon med hverandre over nettet. Fri programvare tilbyr en hel del kvalitetsprogrammer - det meste av verdensveven (world wide web) kjøres faktisk på linux-servere som bruker programvare som Apache og PHP. Mange programmer er også tilgjengelig på andre plattformer som BSD, Windows og til og med Mac OS X. Her er en kjapp liste over de mest kjente applikasjonene:

- OpenOffice.org office pakka (finnes bl.a. på bokmål og nynorsk)
- nettleseren Mozilla Firefox
- bildebehandleren Gimp (GNU Image Manipulation Program)
- Avidemux - et fantastisk program for videoredigering
- Pidgin instant messenger (støtter AIM, ICQ, Google Talk, MSN, Yahoo! m.fl.)
- Apache webserver
- PHP språket

Zenwalk Linux

Zenwalk Linux er det nye navnet til "Minislack Linux" prosjektet. Det er basert på [Slackware](#), som er en robust Linux distribusjon trofast i ånden etter Unix. Zenwalk kjennes i dag som en av de kjappeste distribusjonene tilgjengelig i binærversjon.

Zenwalks design følger disse målsettingene:

- Å være enkelt og kjapt
- Gi (kun) en applikasjon for hver enkelt oppgave på installasjons CDen
- Være et komplett utviklings- og skrivebordsmiljø
- Være så lite at det kan distribueres på en enkelt CD

Det finnes to versjoner av Zenwalk.

- Zenwalk (fullversjon, ~ 450 MB ISO nedlasting):

Zenwalk er et komplett system. Du vil kunne surfe, maile, chatte, høre på musikk, programmere i C, Perl, Python, Ruby,... se filmer i forskjellige formater, skrive dokumenter, printe, skanne, brenne CD og DVDer, koble til kamera og redigere dine bilder rett fra boksen uten å måtte legge til noe. Programmerere vil like det komplette settet av filbiblioteker og tolkere (interpreters) som følger med.

- Zenwalk Core (~ 230MB ISO nedlasting):

Zenwalk-core er Zenwalksystemet uten X applikasjoner. Zenwalk-core er ment å skulle være et utgangspunkt for den som vil bygge et egendefinert skrivebord- eller serversystem, for brukere med begrenset diskplass eller perfeksjonister som ønsker å bygge et helt system selv.

Noen spesialiteter i 4.6.1 versjonen er:

- Kjerne: Linux 2.6.21.3 med kvm støtte
- Utvikling: GCC-4.1.1, Python-2.5, Perl-5.8.8, GTK2-2.10.12
- Redigeringsverktøy: Geany-0.10.2, Bluefish-1.0.7, Mousepad-0.2.12, Vim-7.0.195
- Skrivebord: XFCE-4.4.1
- Internett: Firefox-2.0.0.4, Thunderbird-2.0.0.0, Pidgin-2.0.1, Gftp-2.0.18
- Multimedia: Audacious-1.3.2, Gnome-Mplayer-0.4.6.1, Streamtuner-0.99.99, Grip-3.3.1, GnomeBaker-0.6.1
- Office: Abiword-2.4.6, Gnumeric-1.7.10

Chapter 2. INSTALLASJON

Table of Contents

[Krav til maskinvare](#)

[Hvordan skaffe seg Zenwalk Linux](#)

[Hvordan man brenner en Zenwalk Linux ISO](#)

[Å brenne i Windows \(Nero\)](#)

[Å brenne i Linux \(GnomeBaker\)](#)

[Installasjon](#)

[Sjekk at PC'en din vil starte fra CD-ROM](#)

[Installasjon av Zenwalk Linux](#)

Krav til maskinvare

Zenwalk Linux krever minimum følgende maskinvare:

- Pentium klasse II prossessor
- 128 MB RAM/minne
- 2 GB ledig diskplass

Hvordan skaffe seg Zenwalk Linux

Du kan skaffe deg Zenwalk ved å:

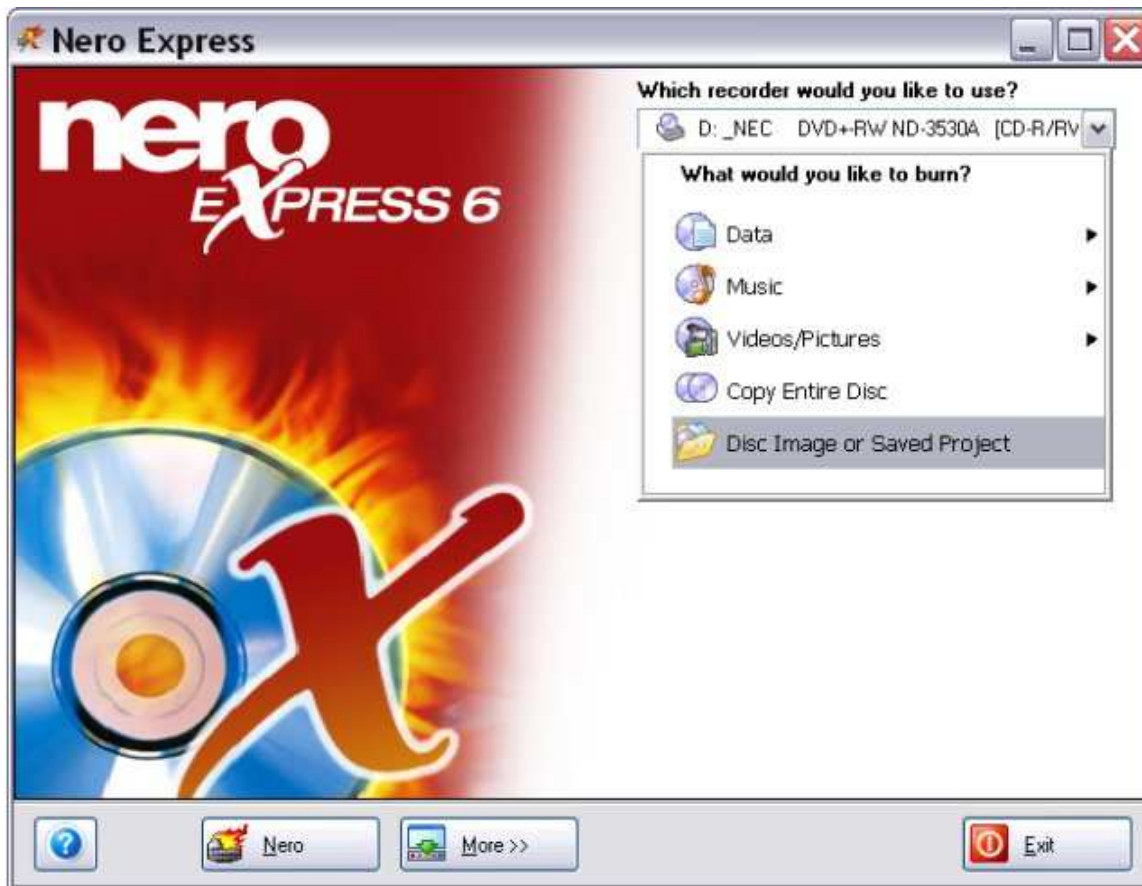
- Laste ned et ISO bilde (image) av en av de offisielle distribusjonene: [mirrors](#).
- Bruke en tracker til å laste ned ISO bildet fra [Bittorrent](#).
- Kjøpe en CD fra [On-Disk.com](#).

Hvordan man brenner en Zenwalk Linux ISO

ISO filen du lastet ned må brennes som et "bilde" ("image"), og ikke som "data", slik at systemet kan starte fra det. Vi vil forklare hvordan man kan brenne en ISO fil eller bilde både under MS Windows og GNU/Linux.

Å brenne i Windows (Nero)

Etter at du har startet velg "Disc Image" fra menyen.

Et vindu som dukker opp lar deg velge hvilken fil du ønsker å brenne.

Etter å ha valgt Zenwalks ISO-fil klikker du [open]

Bildet vil være klar til å brennes etter at de riktige instillingene er valgt:

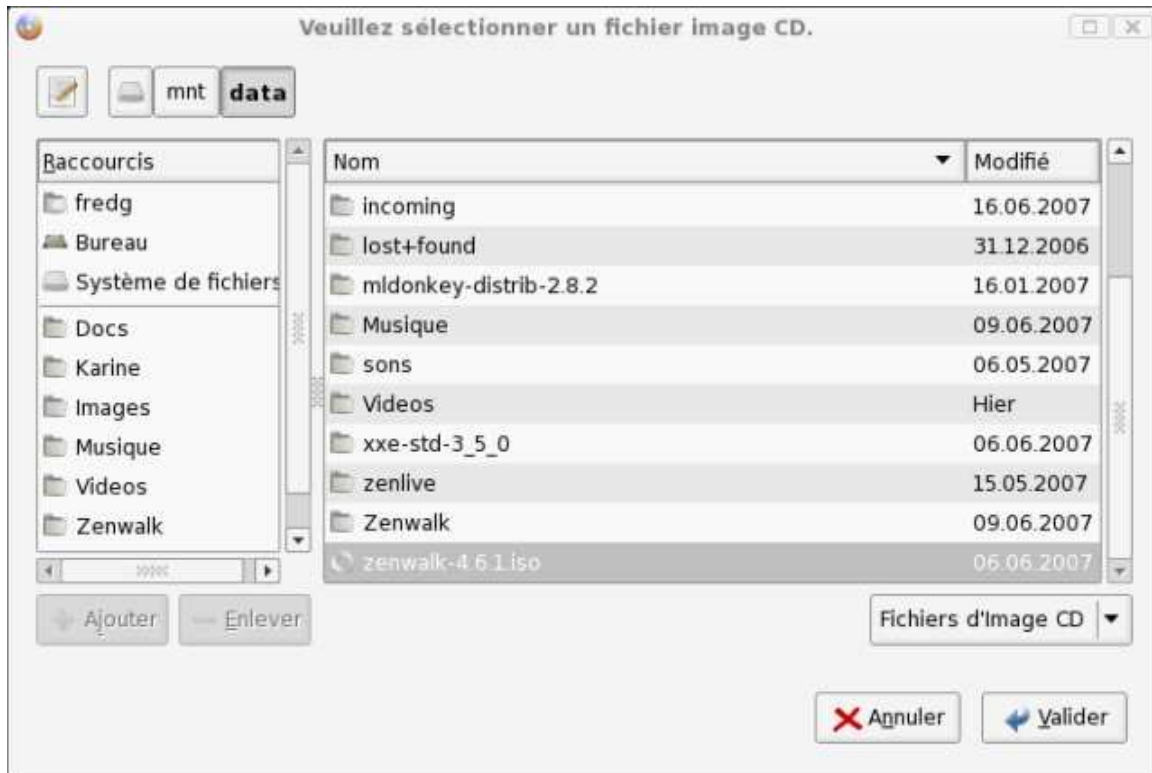
Velg [Disk at once] og ikke [track at once], så [write]

Å brenne i Linux (GnomeBaker)

Etter å ha startet GnomeBaker velg "Burn an ISO file" fra "Tools" menyen.

Velg riktig ISO fil :

Velg CD brenner og innstillinger :

Brenn i vei!

Installasjon

Sjekk at PC'en din vil starte fra CD-ROM

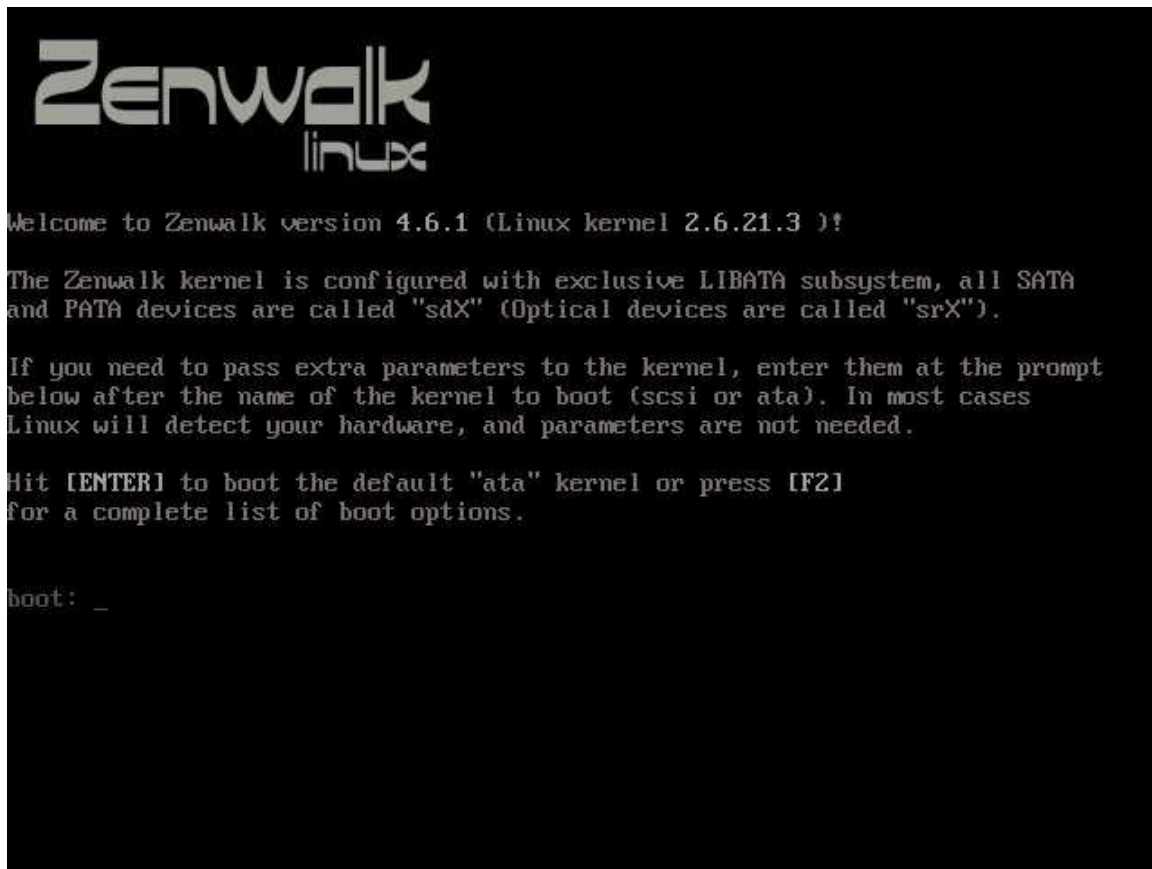
Etter at du har laget en Zenwalk installasjons CD restart maskinen. Hvis startskjermen til Zenwalk CD'en dukker opp, start installasjonen. Hvis startskjermen til ditt vanlige operativsystem lastes er det ikke sikkert at maskinen din er konfigurert til å starte fra CD-ROM. Start maskinen på nytt igjen for å konfigurere BIOS-innstillingene. Når PC'en starter vil ordet "Setup" eller "BIOS Setup" dukke opp på skjermen fulgt av navnet på en tast eller tastaturkombinasjon. Vanligvis er det en av disse:

- Trykk "Suppr" eller,
- Trykk "Del" eller,
- Trykk "F2" eller,
- Trykk "Ctrl+Alt+Esc" eller,
- Trykk "F1" eller,
- Trykk "F10" eller,
- Trykk "Ctrl+Alt+S"
- (Det finnes flere som ikke er dokumentert her).

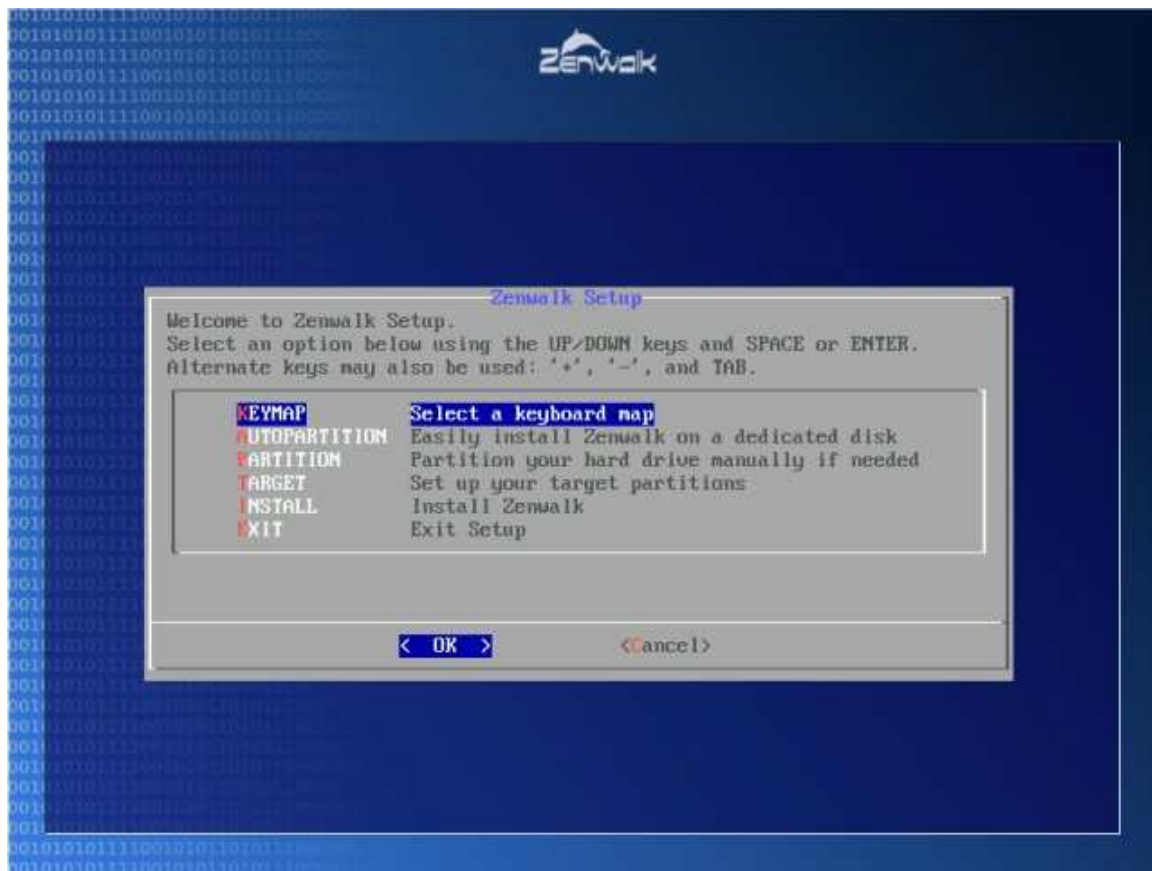
Etter at du har trykt den riktig knappen burde "BIOS Setup" skjermen lastes. Velg "Boot", "Boot options" eller "Boot order" for å velge hvilke enheter som tillates i oppstarten. Sørg for å sette din CD-ROM øverst på listen, lagre innstillingene og restart maskinen påny. Hvis den starter fra CD-ROM vil du bli spurt om du ønsker å fortsette: "Press any key to continue".

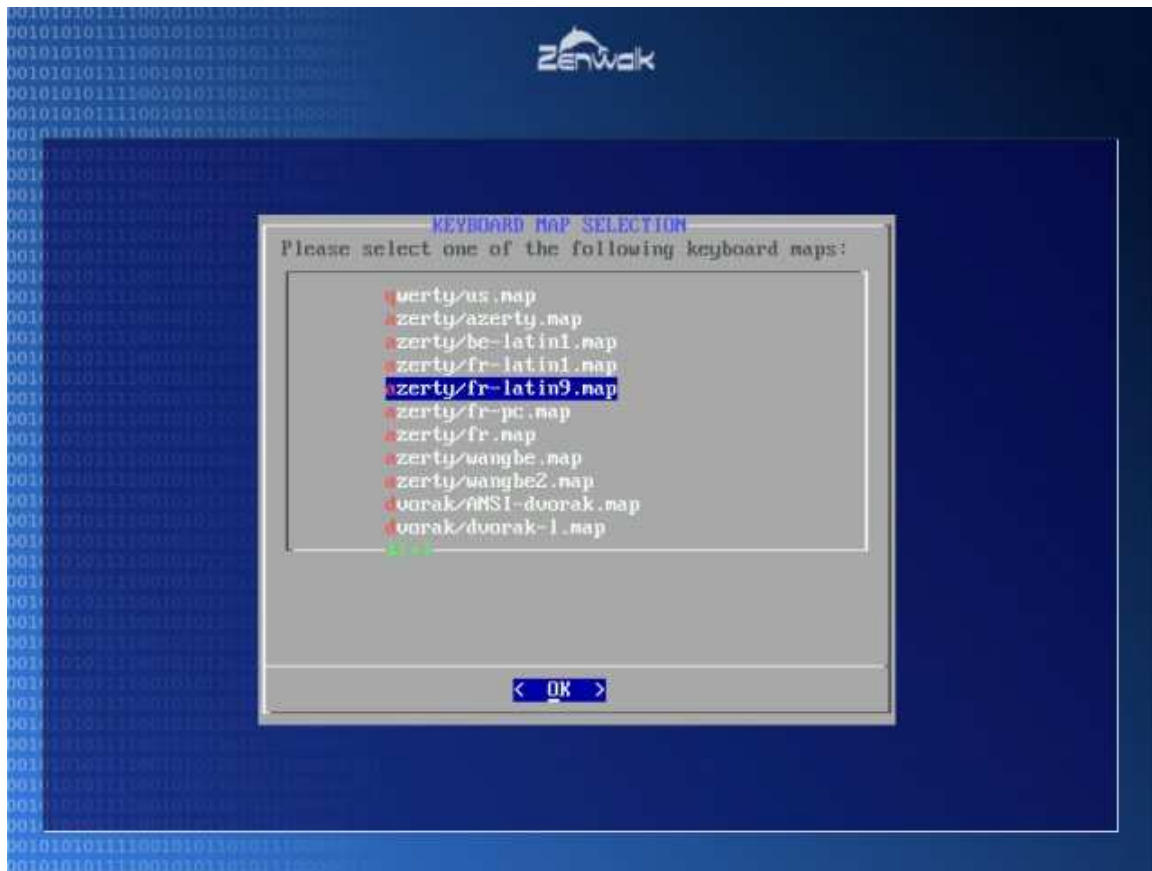
Installasjon av Zenwalk Linux

- Start fra CD og velg ett av følgende:
- Aksepter standardinnstillingen (hvis du bruker vanlig IDE pata/sata kontroller)
- Eller skriv navnet på kjernen/kernel ("SCSI " for SCSI kontroller)
- så trykker du [enter], og installasjonen vil begynne

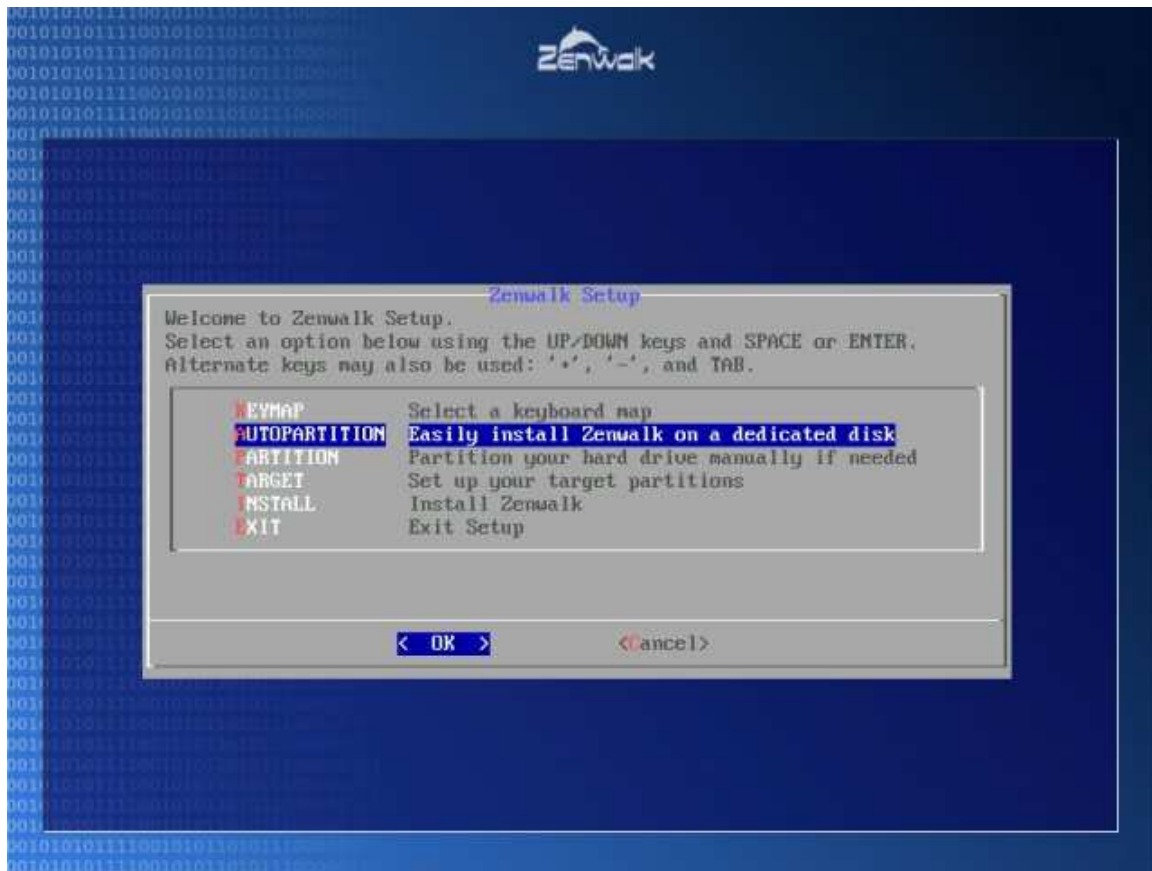

- Begynn installasjonsprosedyren ved å velge ditt tastatur:

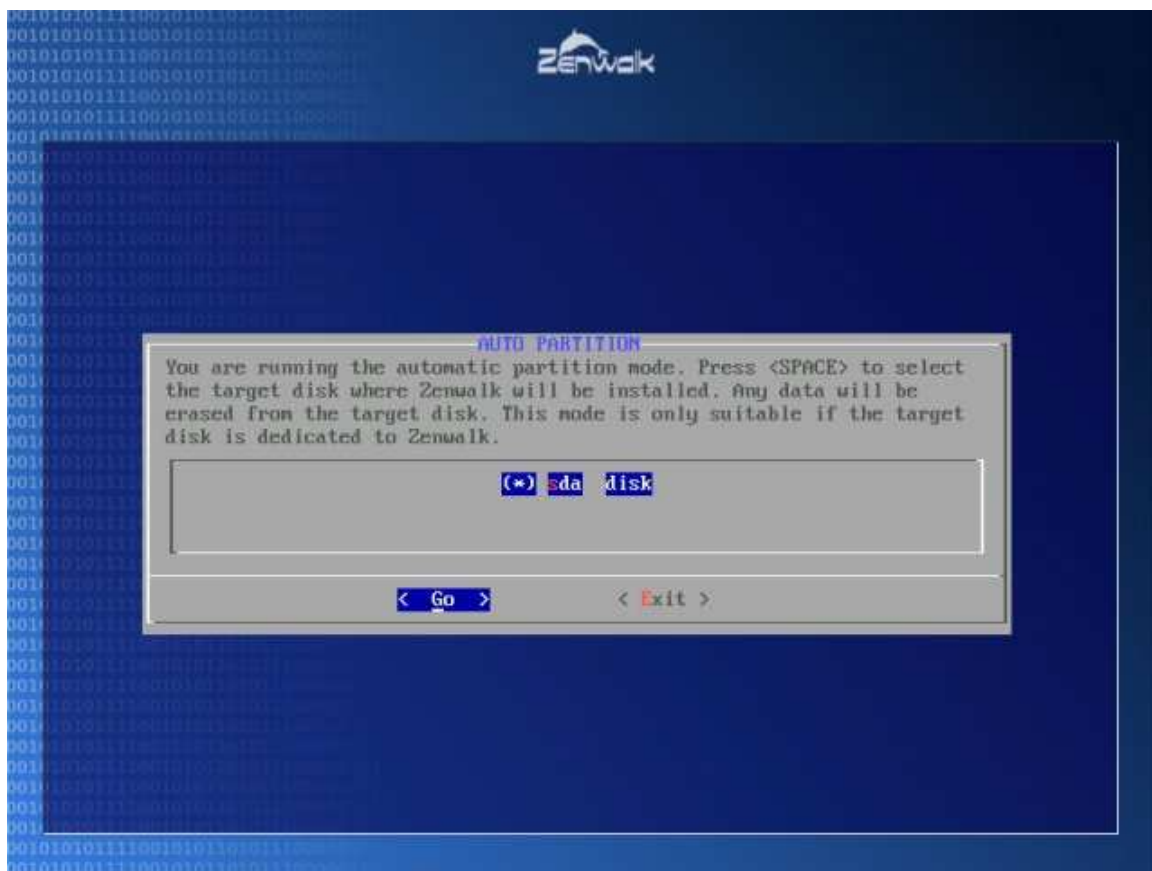

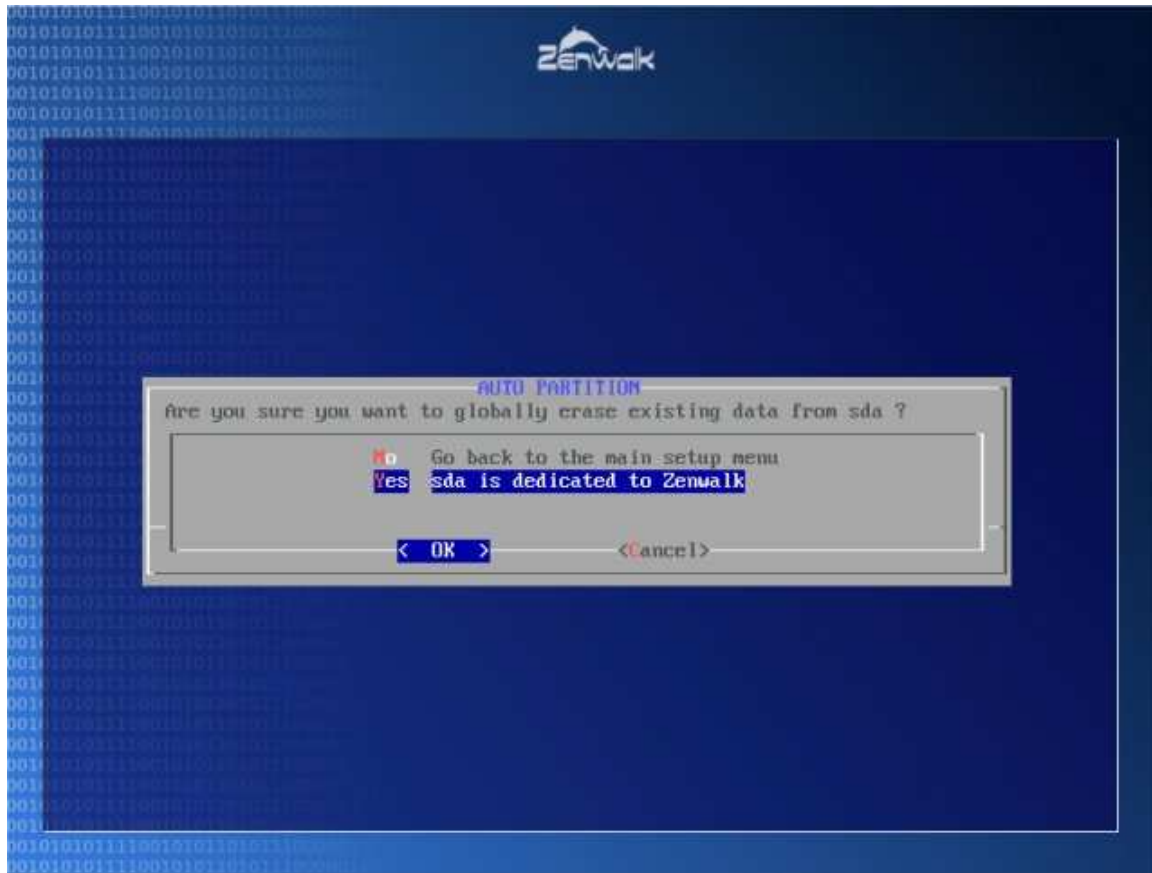
- Når du installerer Zenwalk kan du velge **autopartisjonering** som deler opp harddisken automatisk. Du blir allikevel nødt til å restarte maskinen etter at du har partisert. Hvis harddisken din er større enn 10GB vil det lages 3 partisjoner (swap, /, og /home). Hvis harddisken er mellom 3 og 10GB vil det lages 2 partisjoner (nemlig swap og /). Hvis harddisken er mindre enn 3GB blir du nødt til å lage partisjonene manuelt.

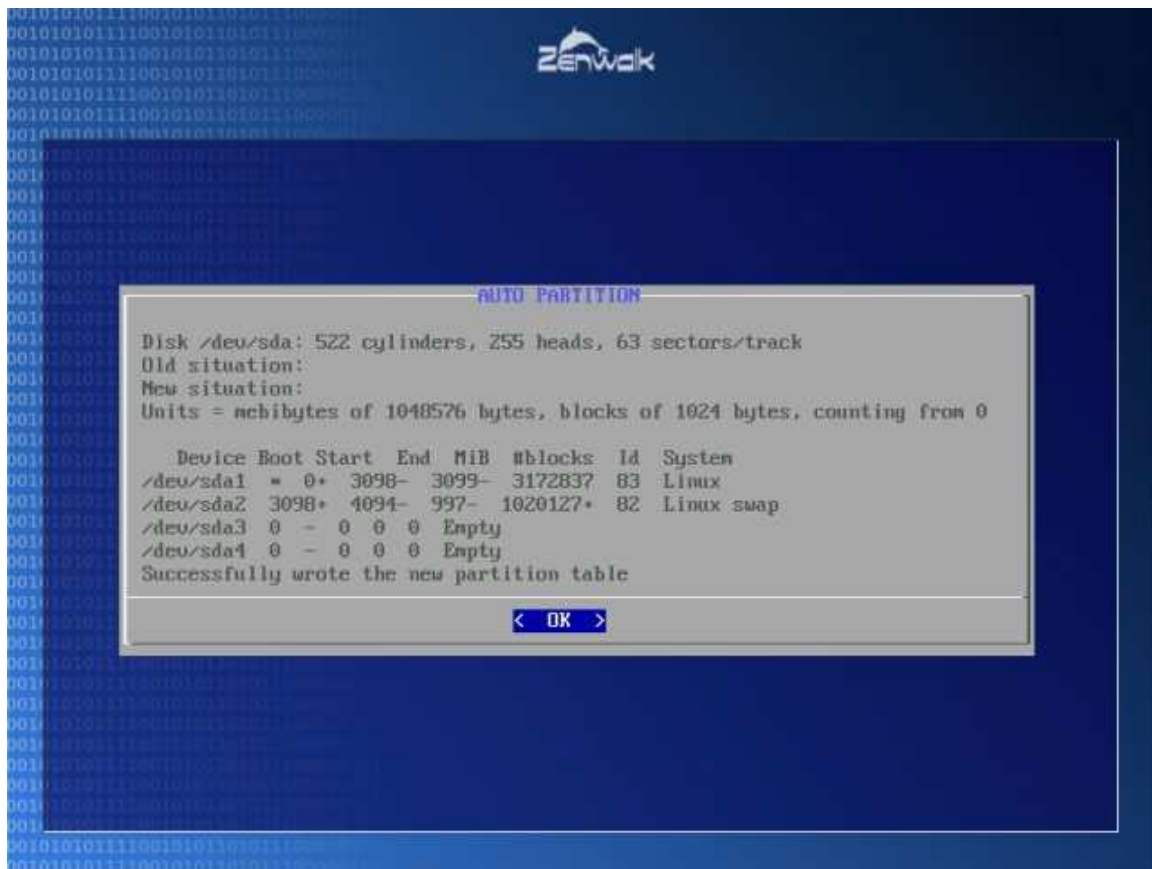
- Med "autopratisjonering" blir du nødt til å velge hvilken disk som er dedisert til Zenwalk.

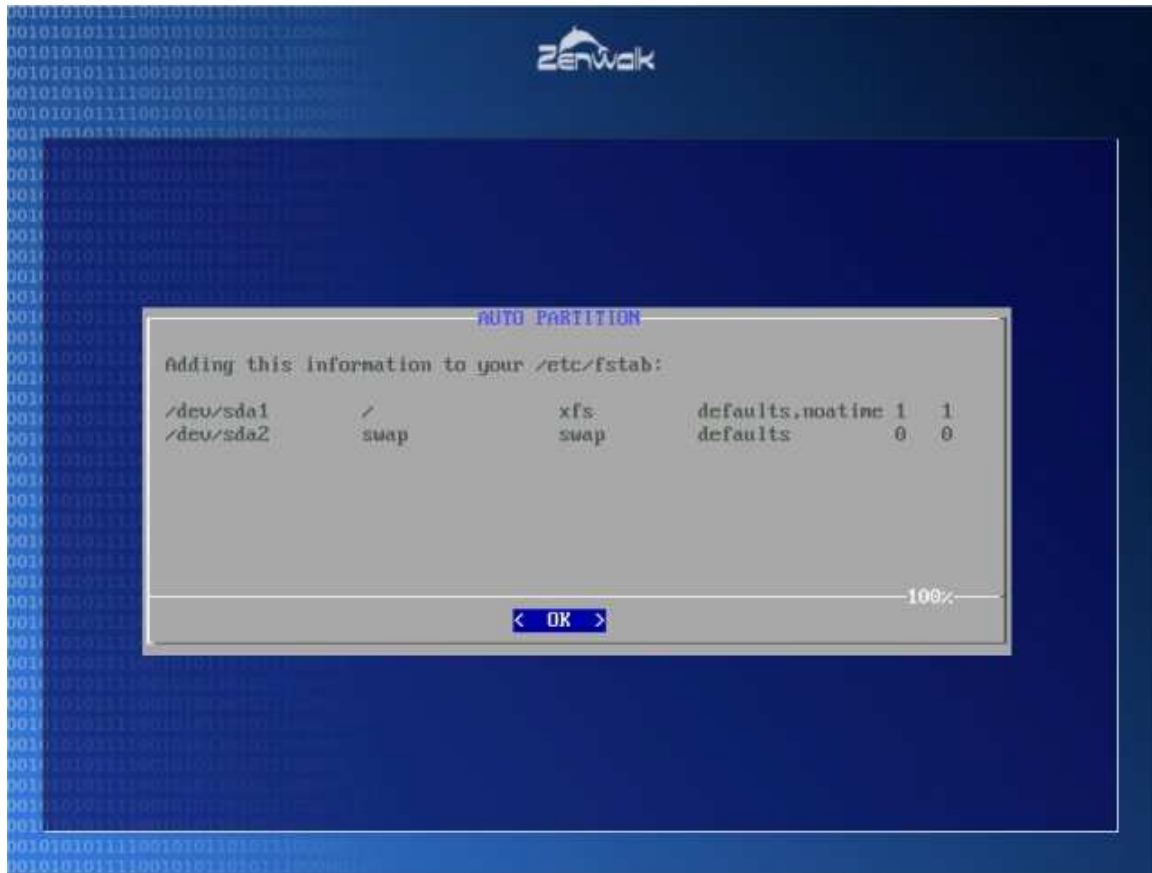

- Du må bekrefte at du ønsker å slette alle data på disken. Hvis du ikke ønsker å gjøre dette, bør du lage partisjonene manuelt.

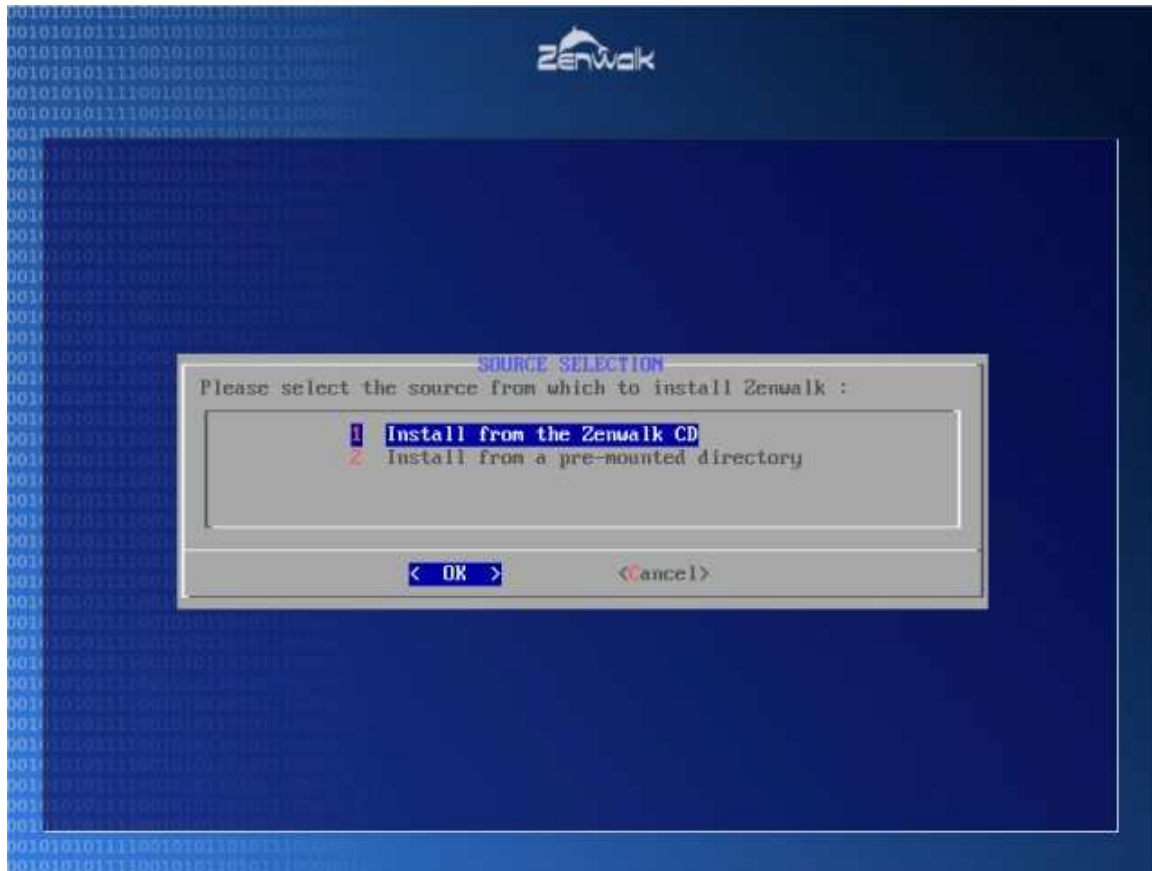

- Hvis du bekrefter blir hele disken satt opp for Zenwalk..

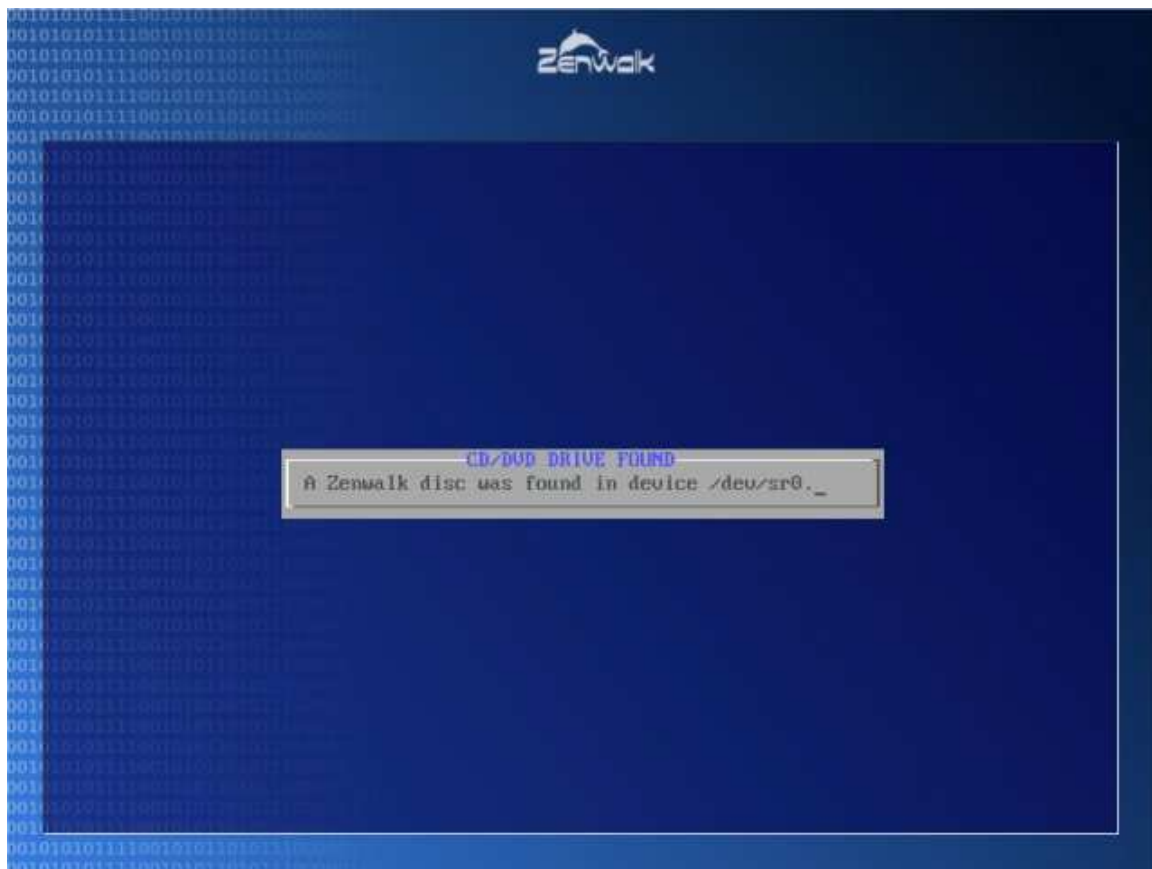

- Hvis du ikke velger å bruke "autopartisjonering" må du selv sørge for at harddisken er riktig partisjonert før du kan installere Zenwalk.
- Lag minst 2 partisjoner med verktøyet "cfdisk". Hvis du ønsker et mer grafisk grensesnitt finner du det brukervennlige "Gparted" på Zenwalk Live CD'en.
- Så velger du å installere Zenwalk fra CD'en du brente:

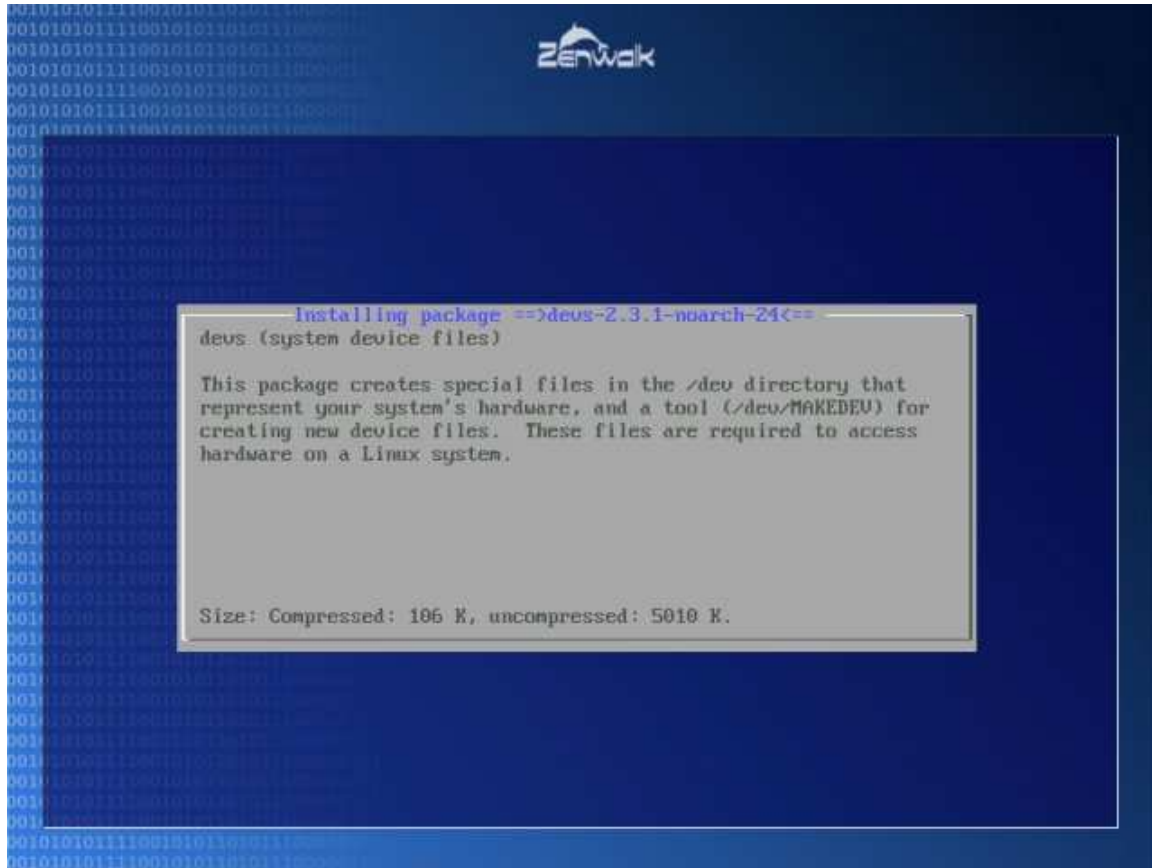

- Velger du automatisk CD søk finner maskinen riktig stasjon automatisk:

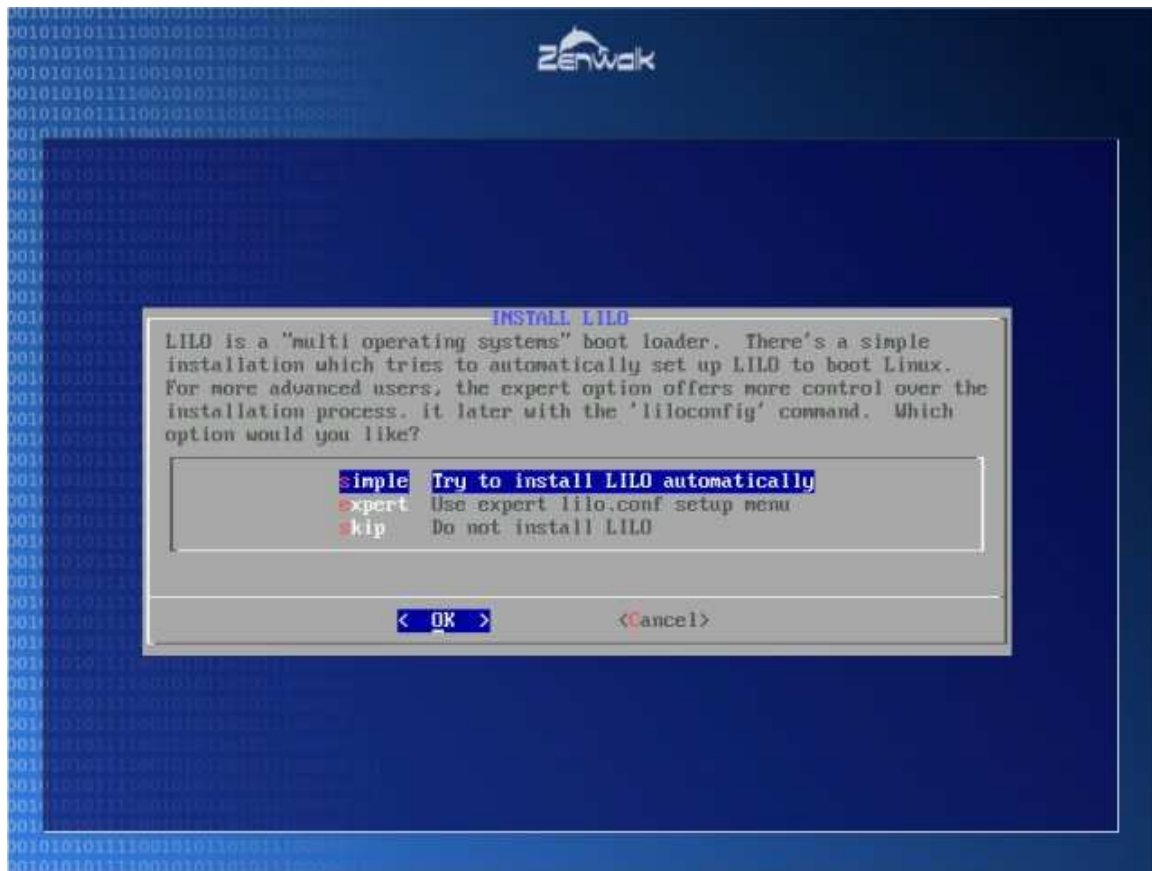

- Setup vil så installere pakkene, noe som tar omtrent 15 minutter. Det er ikke behov for valg av pakker underveis fordi Zenwalk er et "en oppgave/ett program" basert system. På

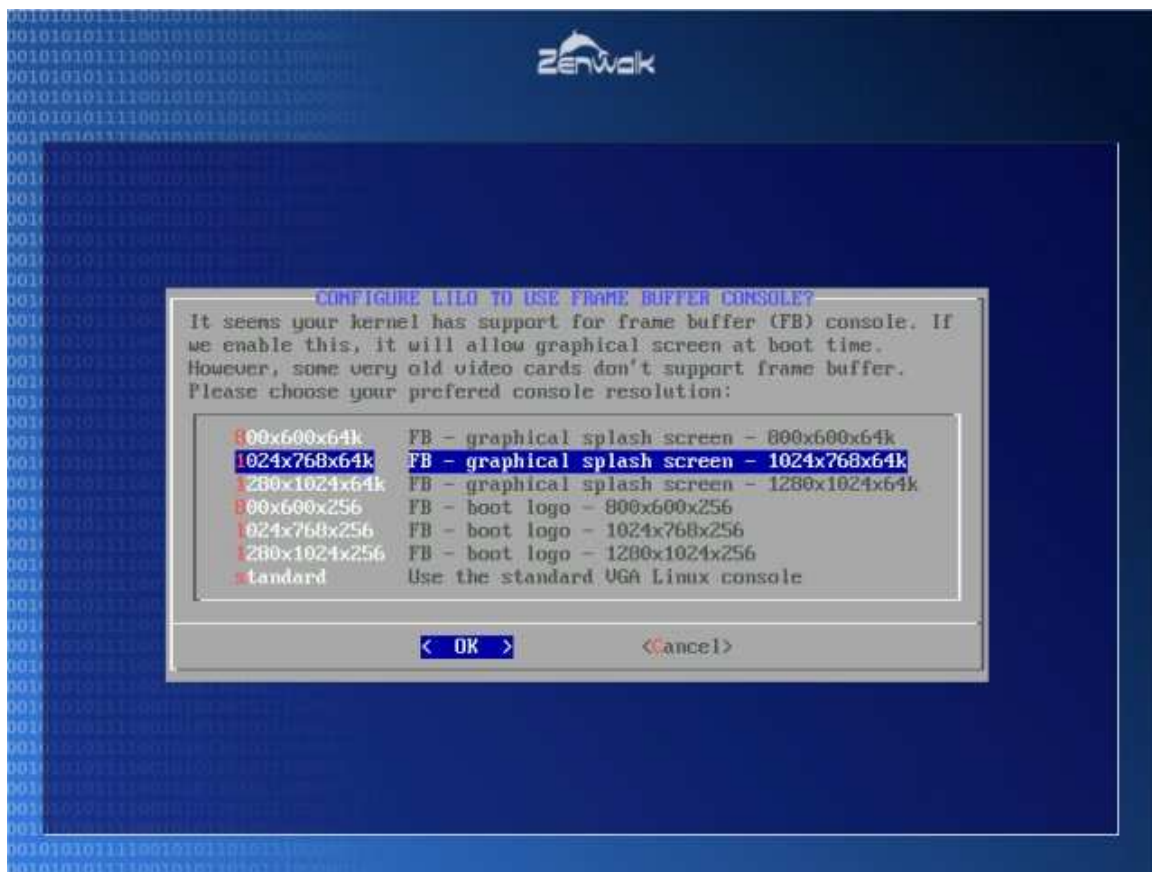
denne måten slipper nybegynnere å starte sin Linuxopplevelse med et korrupt og inkonsistent system.

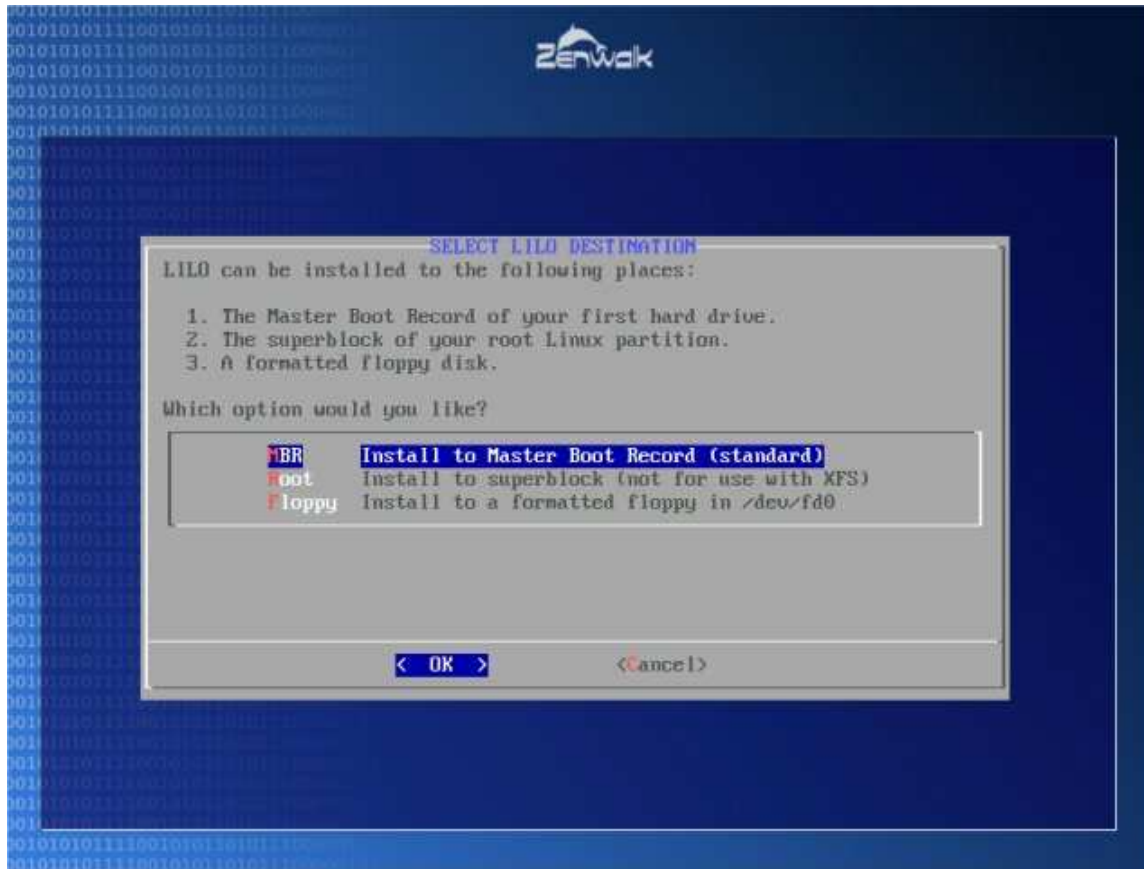
- Velg på hvilken måte du vil installere Linux Laderen. [simple] fungerer i nesten alle tilfeller/på alle disk.

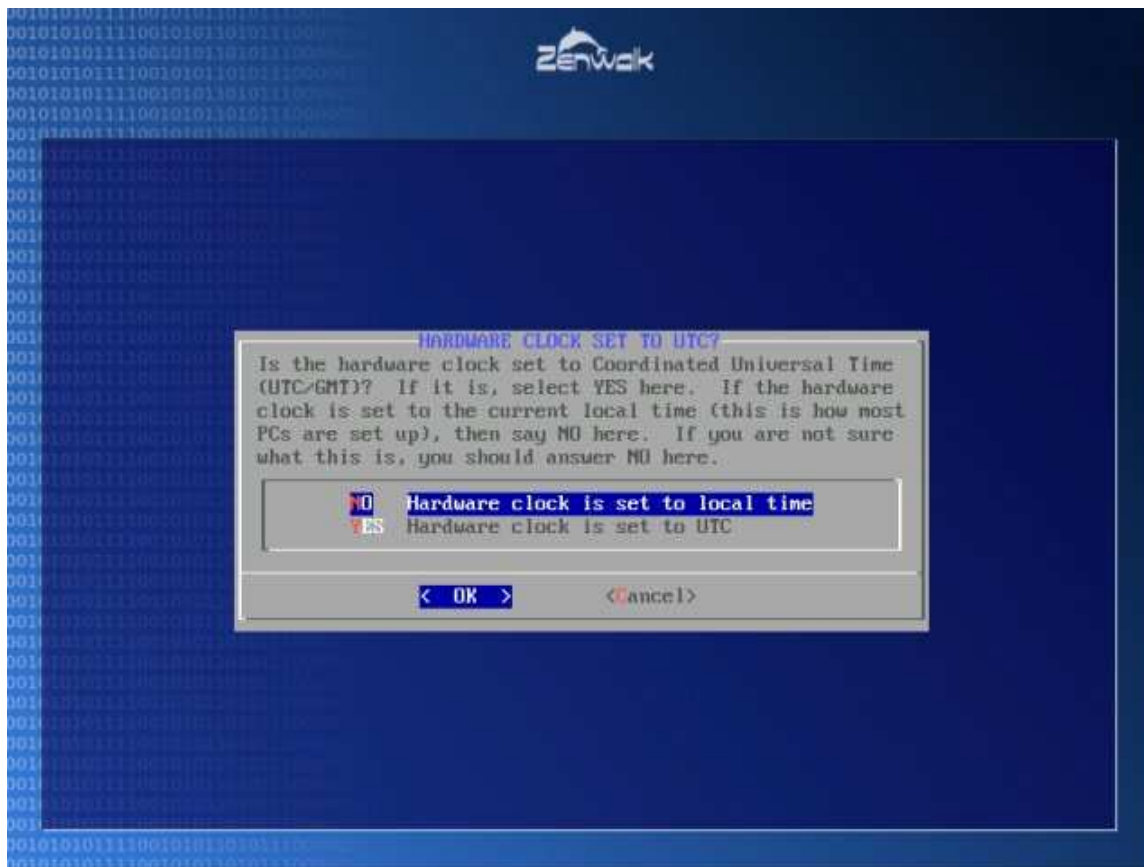
- [standard] er et sikkert valg hvis ikke du er sikker på at grafikkortet ditt støtter frame buffering (FB) :

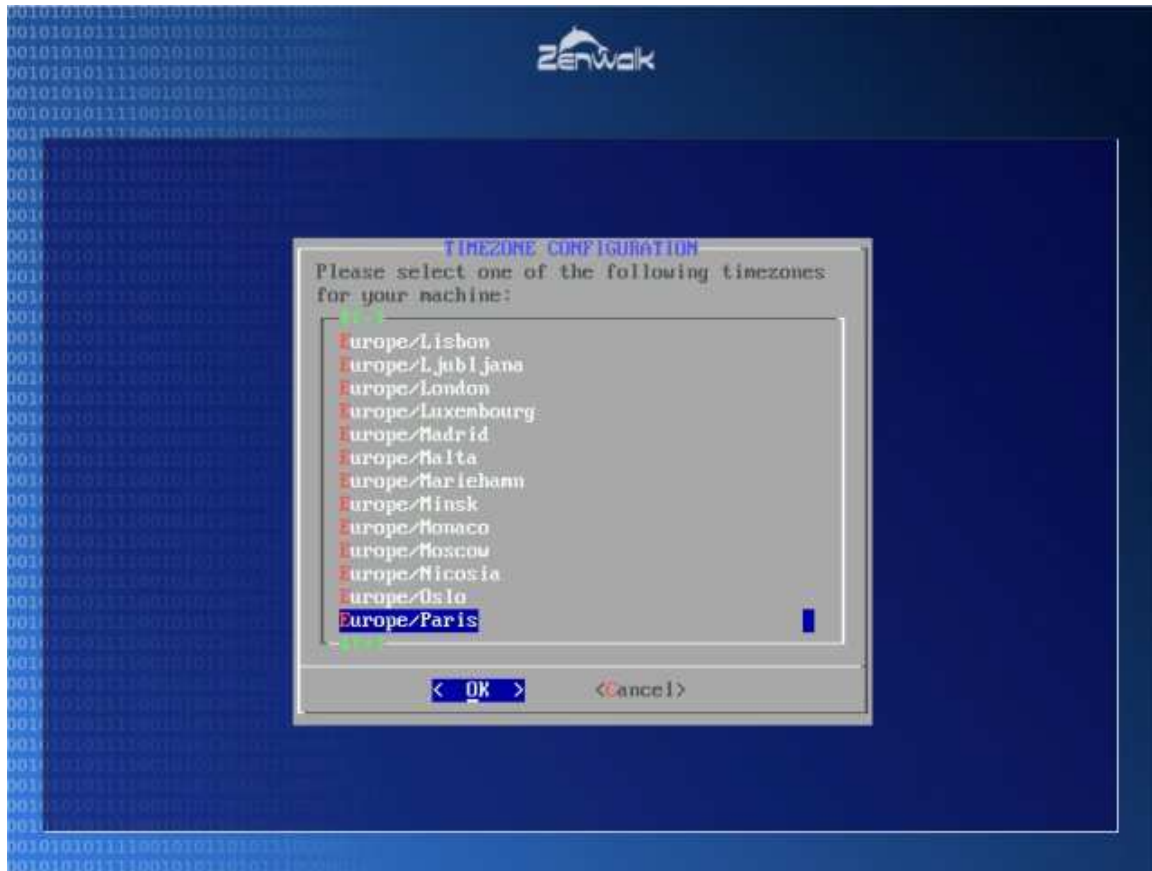
- [MBR] (Master Boot Record) er vanligvis et fornuftig sted å installere LILO på

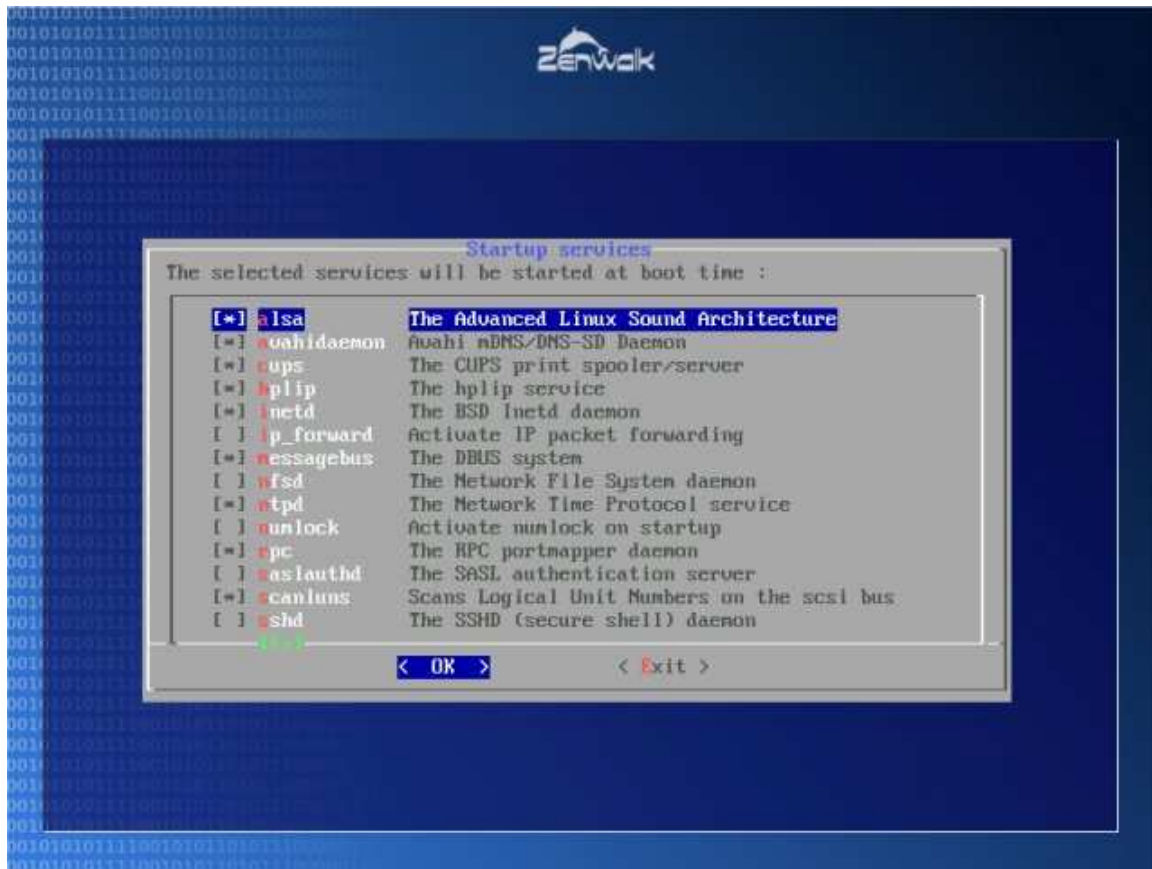
- Bruk lokaltid

- Og velg den riktige tidssonen

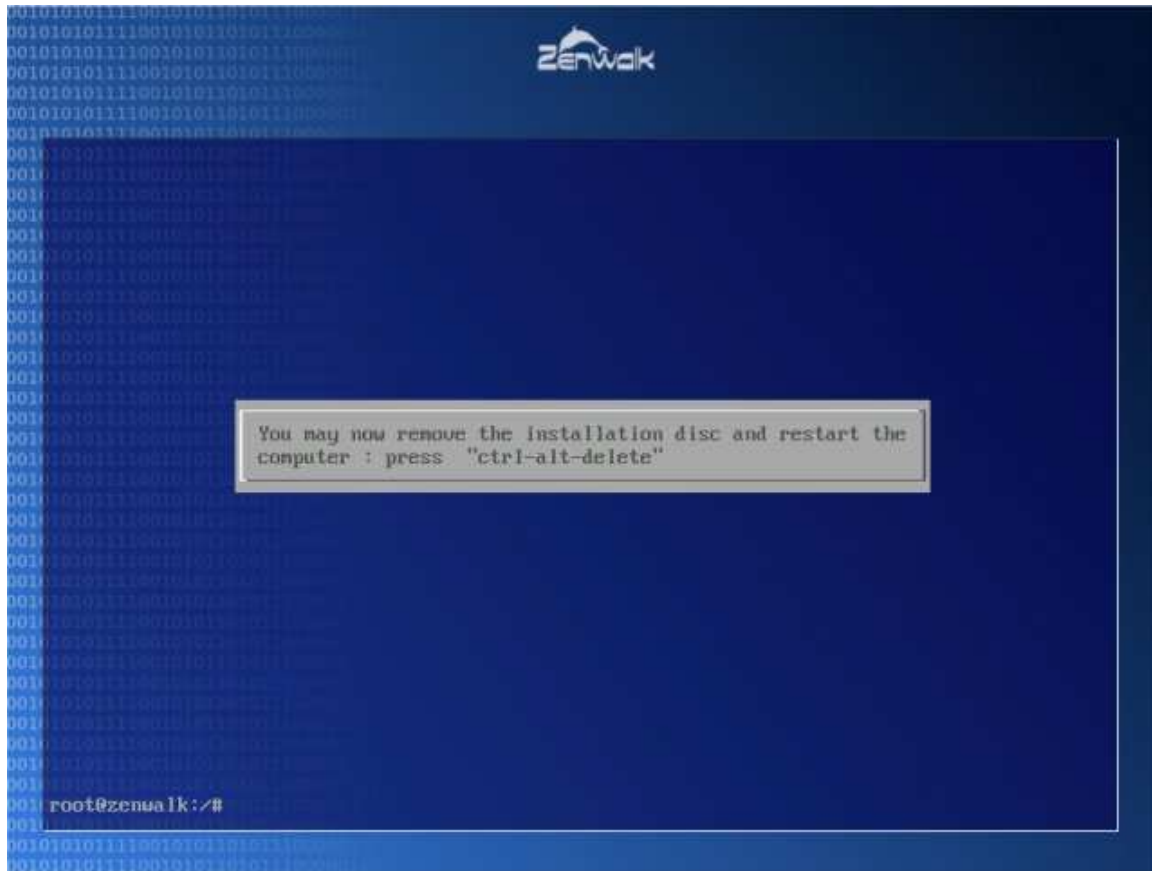

- Velg hvilke tjenester Linux skal starte opp når du slår på maskinen. Bruk spacebar for å fjerne/legge til merke. (Det finnes mer info om oppstarten lenger bak i denne manualen)

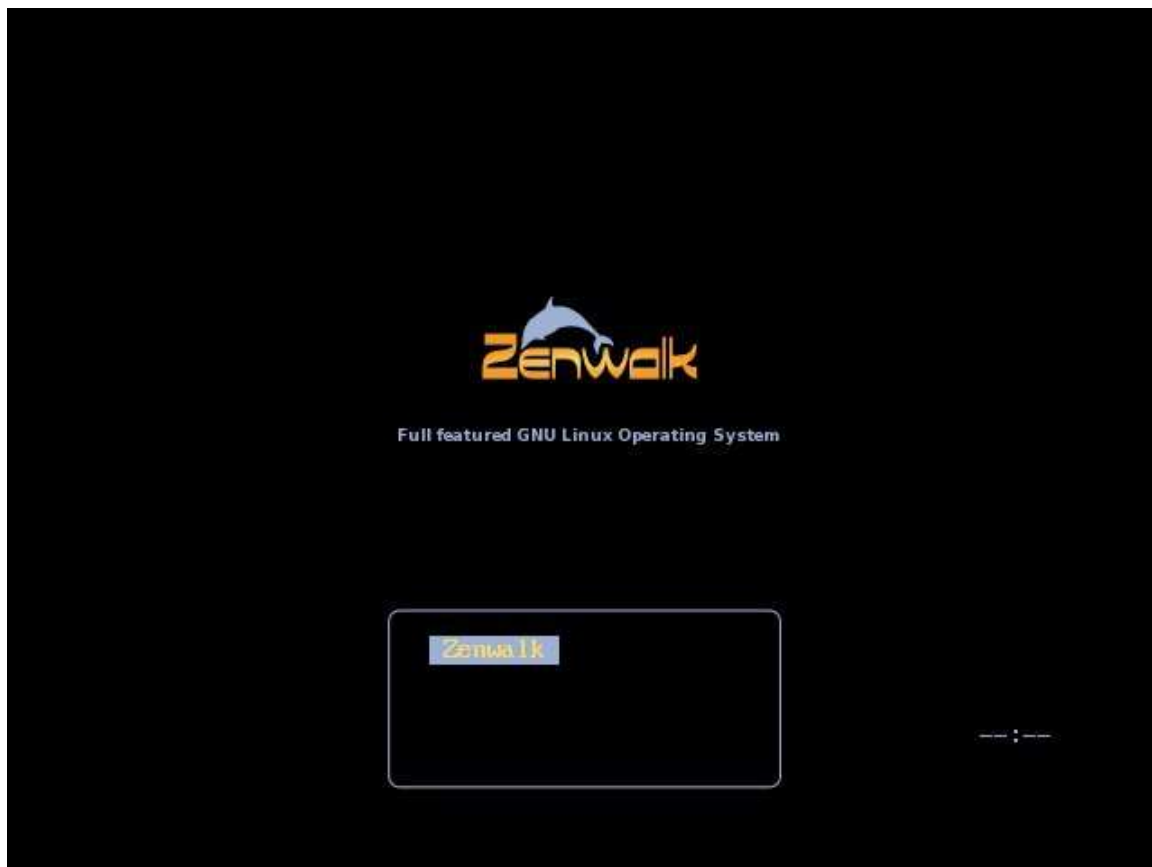

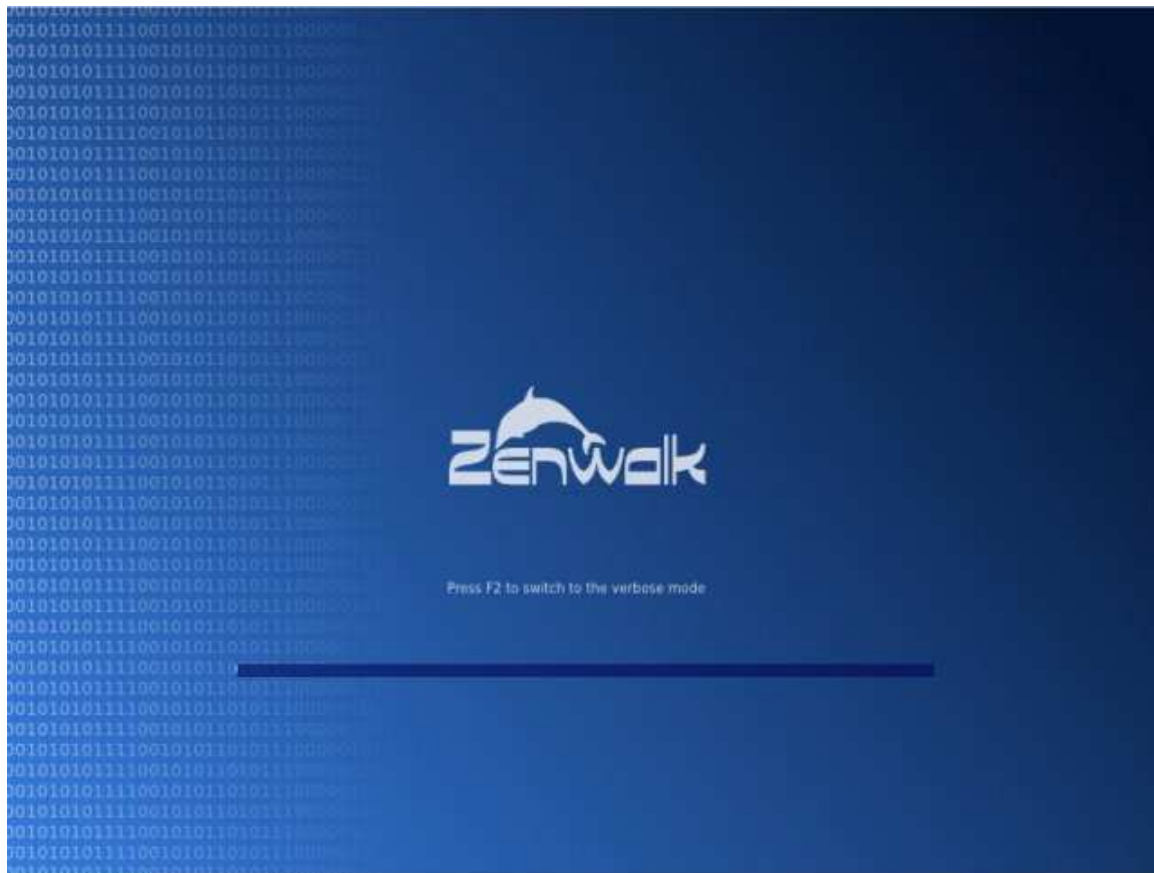
- Nå er det på tide å avslutte installasjonen og restarte. CD'en vil løses ut automatisk, men

du må trykke Ctrl+alt+del for å omstarte maskinen.

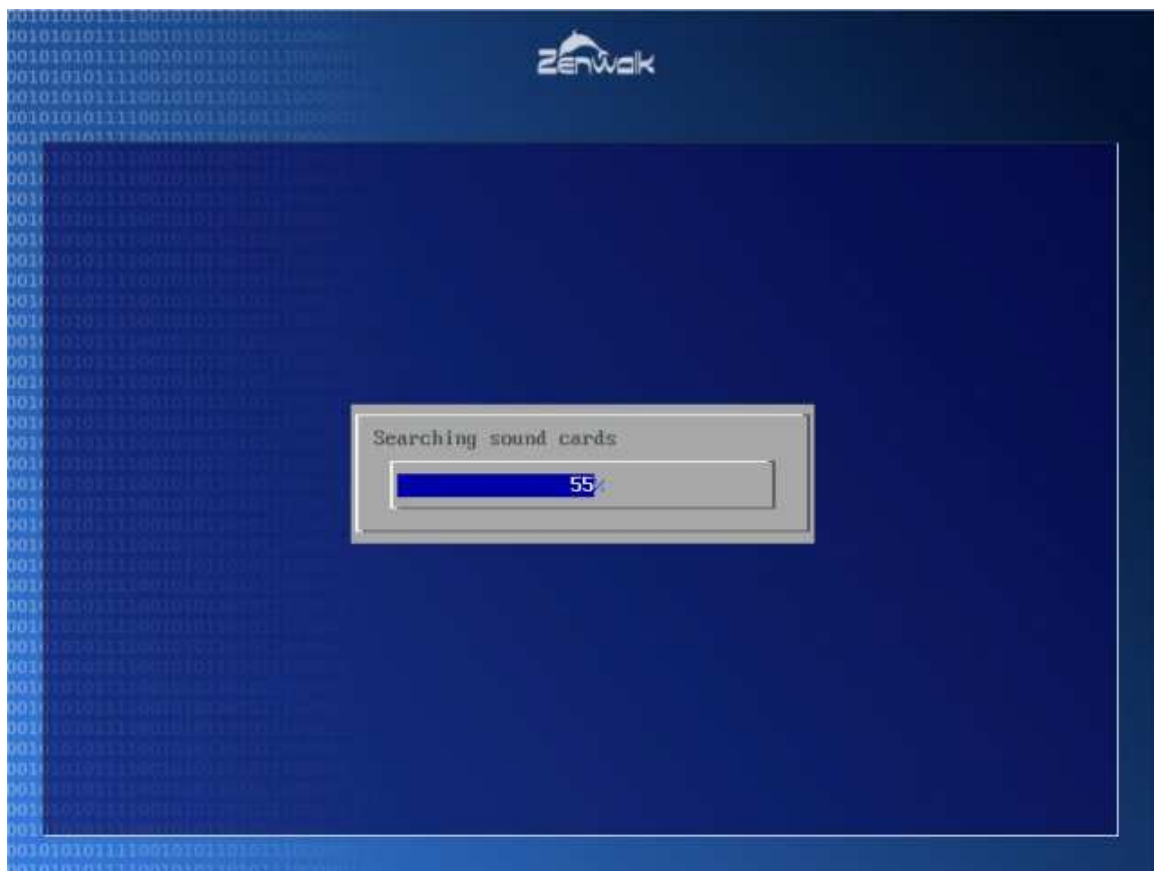

- Hvis alt er i orden og LILO er riktig installert vil du se denne skjermen:

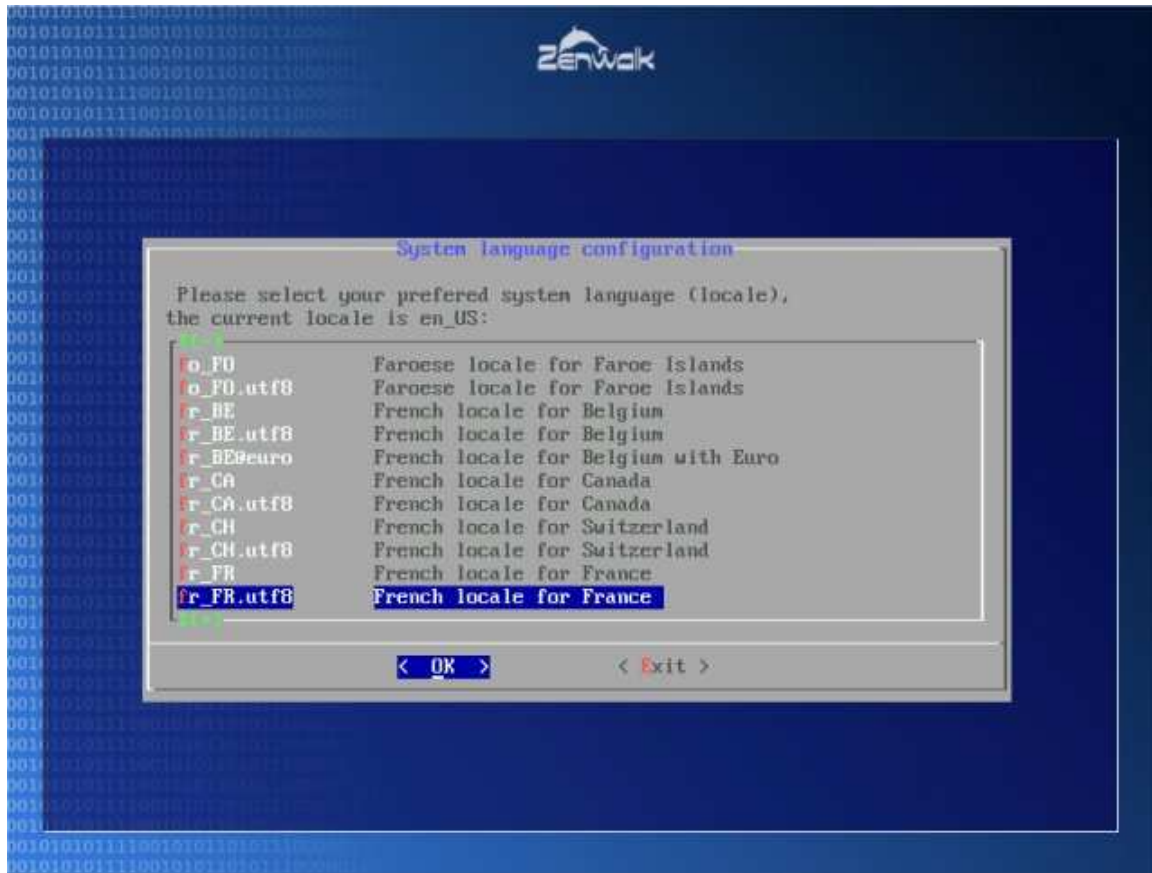

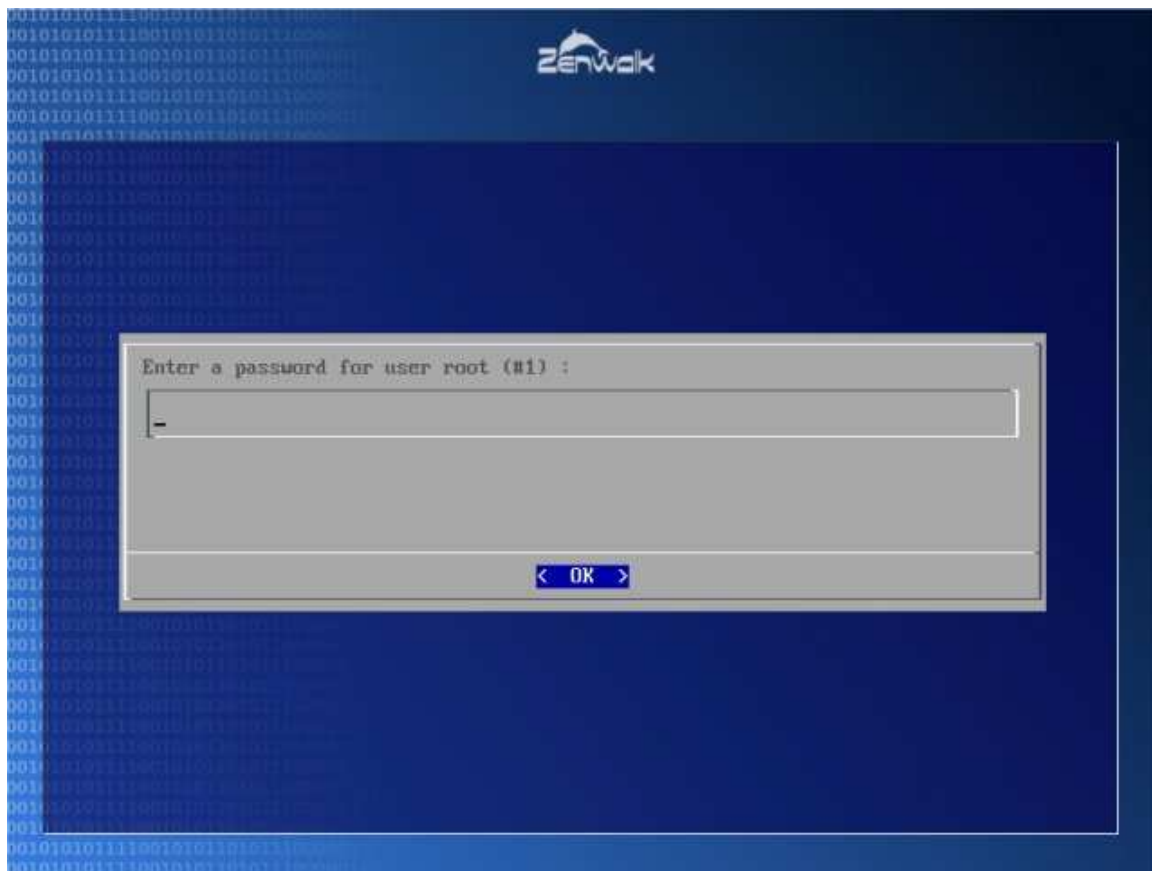
- Lydkortet ditt oppdages og konfigureres av "alsaconf":

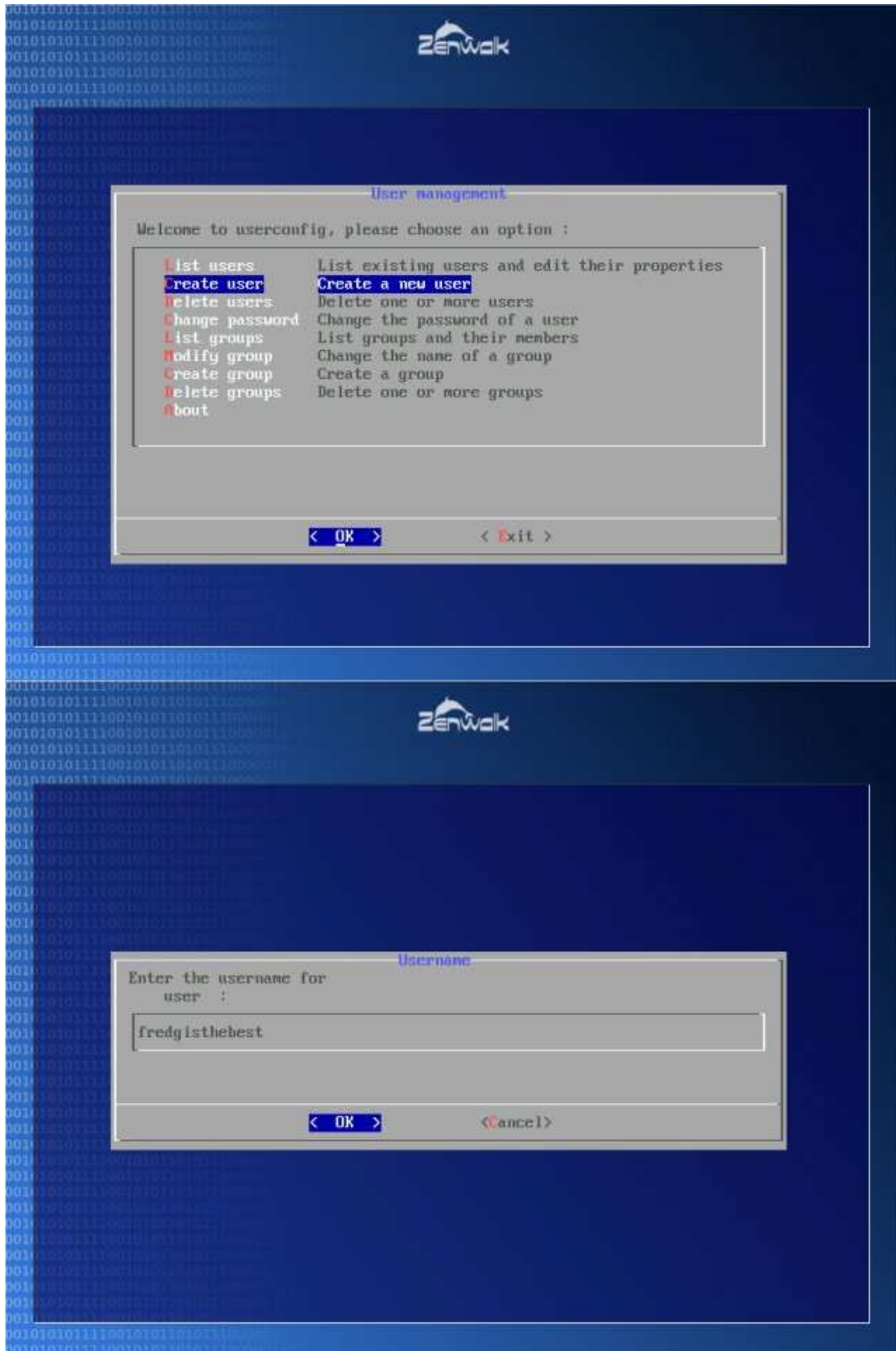
- Sett språkinnstilling for ditt system:

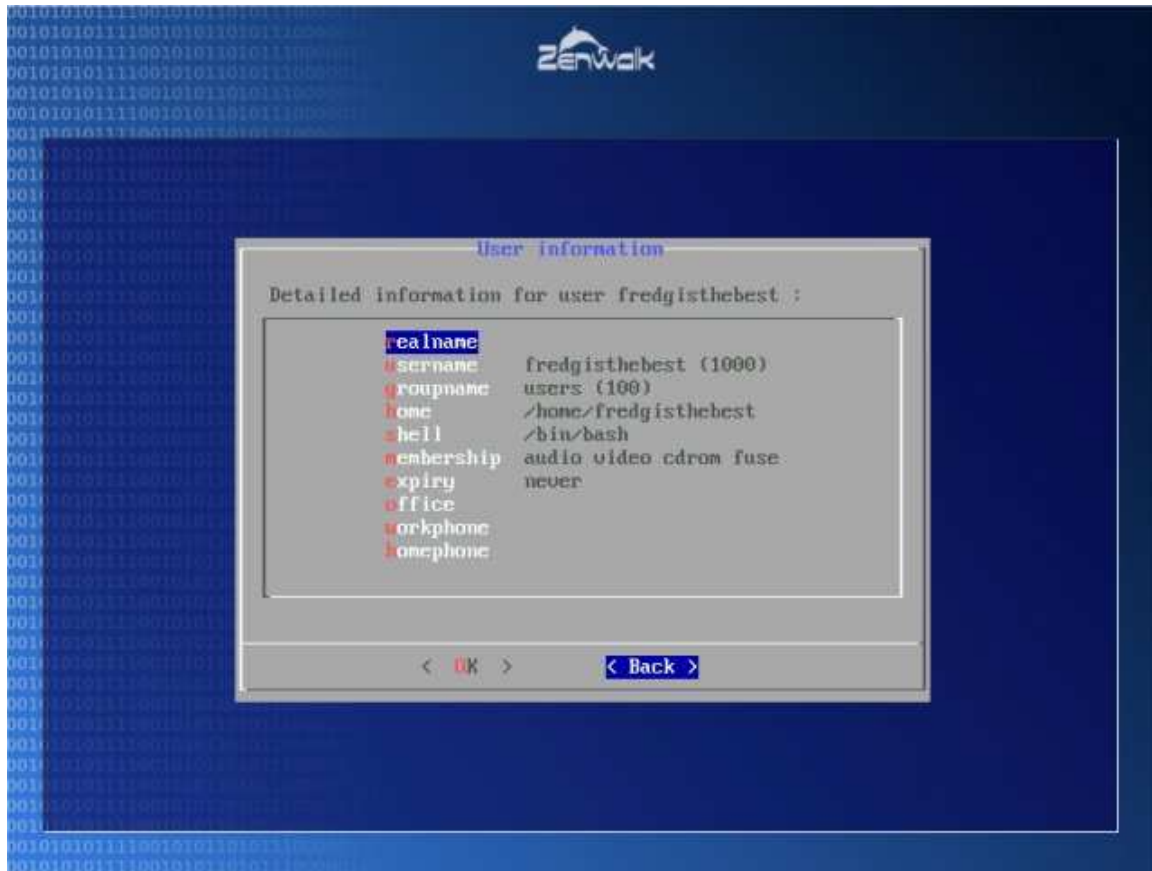

- Sett passord til "root":

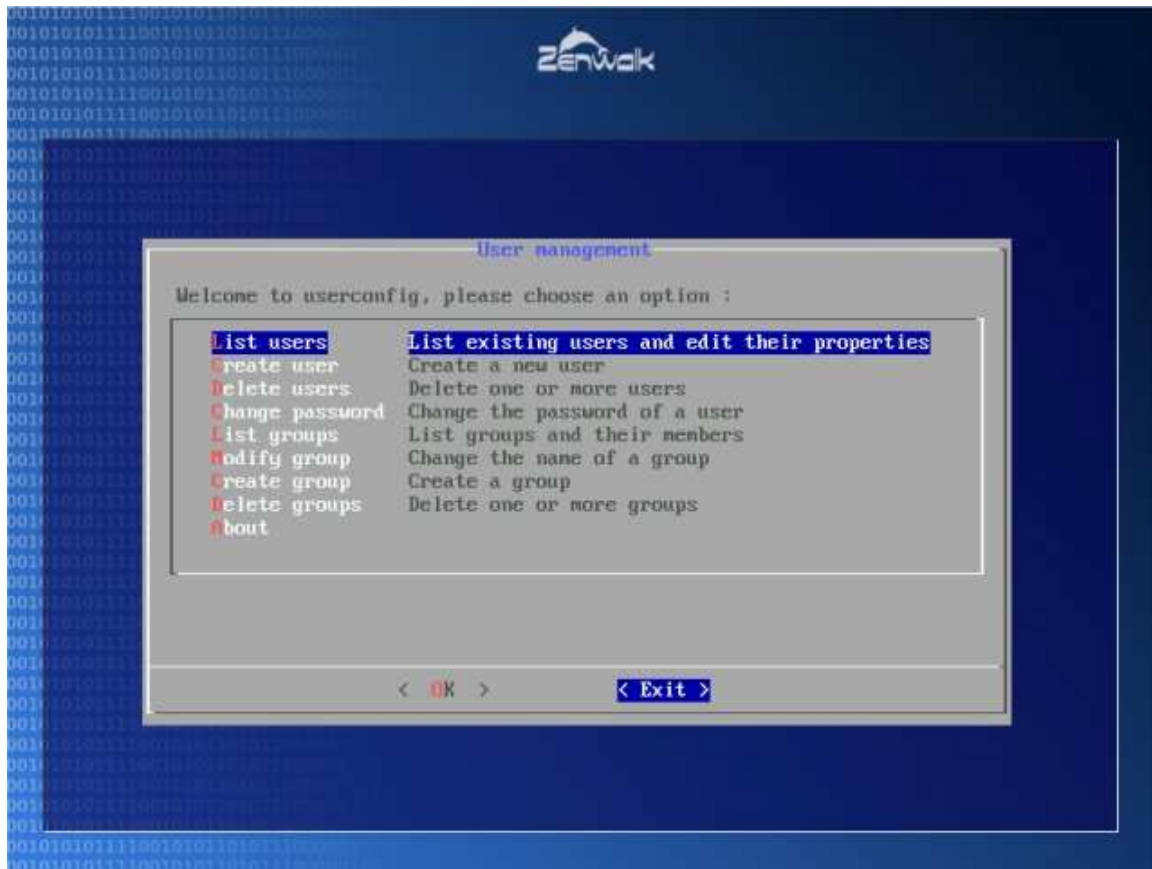

- Nå er det på tide å legge til en bruker. Velg [**Create User**] og følg instruksjonene (mer om dette lenger bak i manualen).

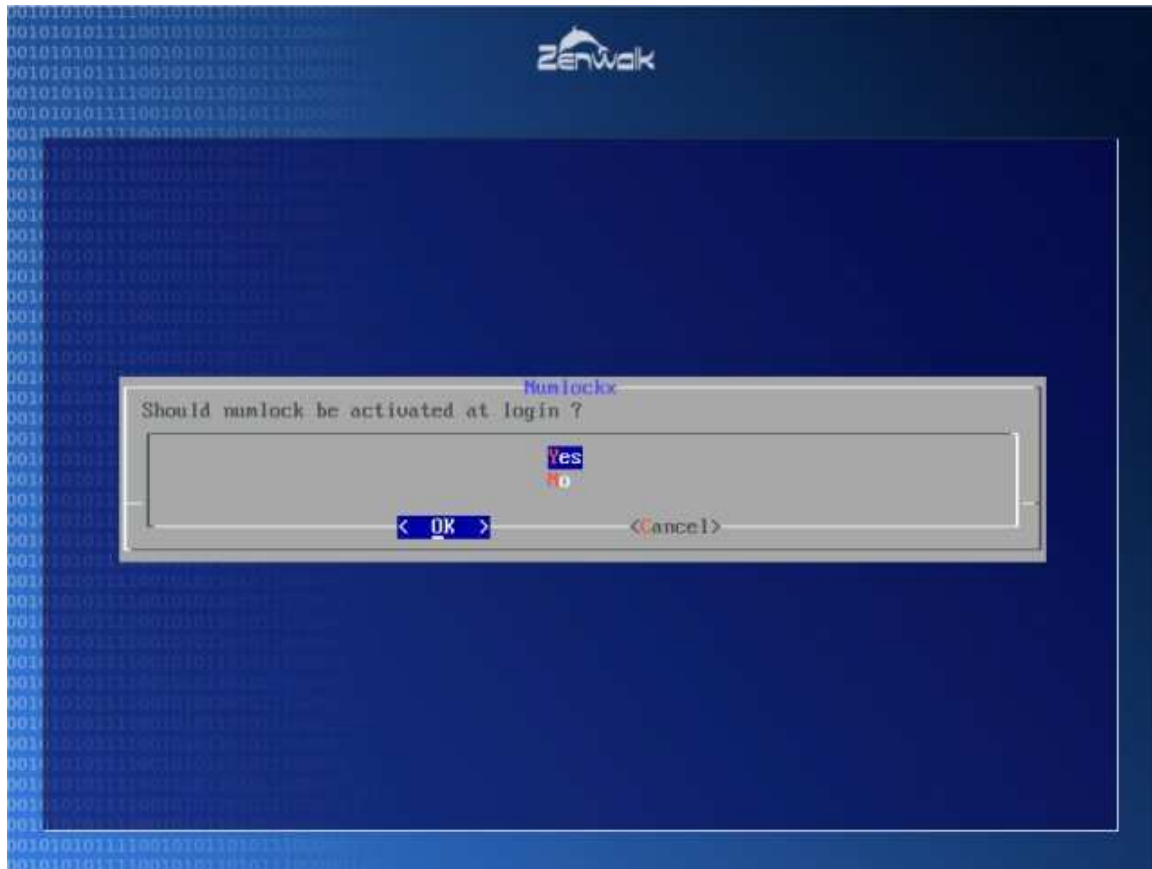

- Når du er ferdig med å legge til brukere trykker du exit. (Du kan alltid legge til flere når installasjonen er fullført, mer om dette lenger bak).

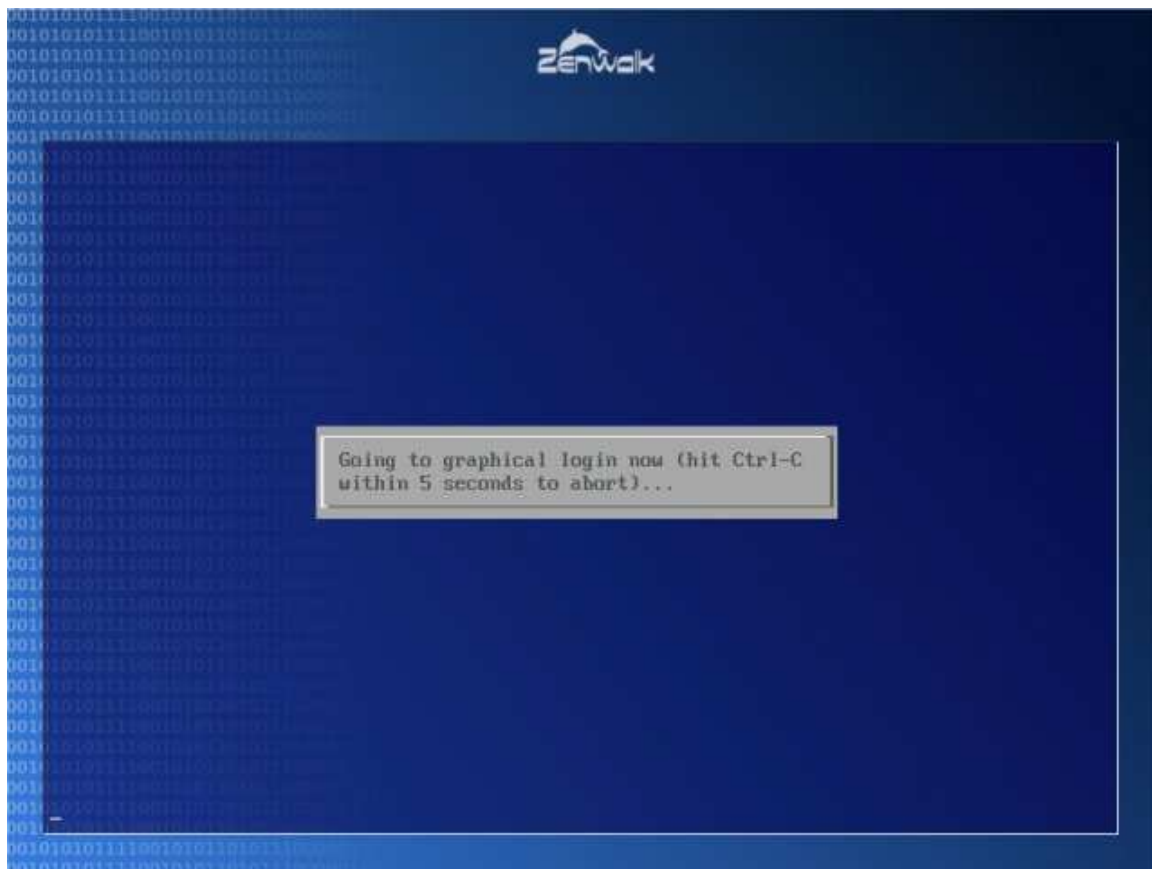

- Nå kan du velge om du vil aktivere NumLock ved oppstart (anbefales IKKE for bærbare

maskiner).

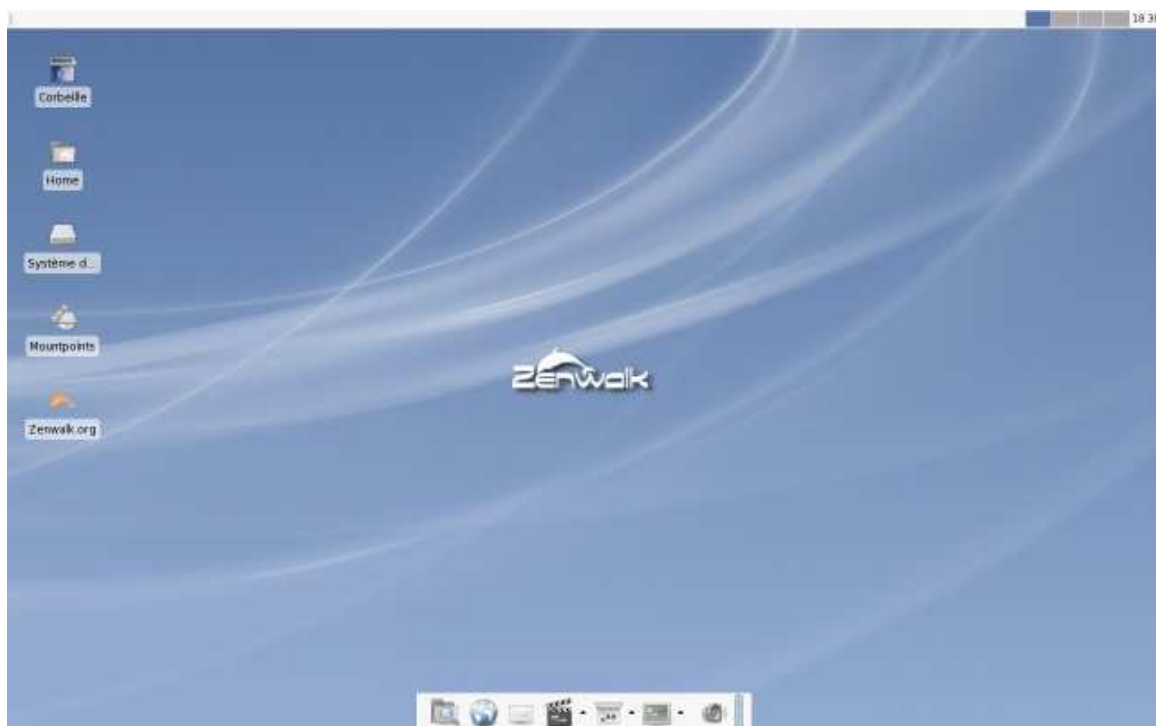
- Så vil **Videoconfig** sette opp videokort og/eller grafikkchips og du fortsetter til grafisk login.

- **Velkommen til Zenwalk Linux!**
- Du ønskes velkommen av Zenwalks grafiske skrivebordbehandler

- Fra den har du muligheten til å starte Zenwalk Xfce skrivebord

Chapter 3. ZENWALKS SYSTEMVERKTØY

Table of Contents

ZENPANEL, ETT STED FOR SYSTEMVERKTØY[Presentasjon](#)[Start](#)[Bruk](#)OPPSETT AV TASTATUR[Presentasjon](#)[Start](#)[Bruk](#)NETPKG[Presentasjon](#)[Start](#)[Innstillinger](#)[Netpkg.conf \(netpkgs konfigurasjonsfil\)](#)[Noen råd for å oppgradere systemet ditt](#)XNETCONF[Presentasjon](#)[Start](#)[Bruk](#)OPPSTARTSTJENESTER[Presentasjon](#)[Start](#)[Bruk](#)[Noen kommentarer til tjenestene](#)SYSTEMSPRÅK[Presentasjon](#)[Start](#)[Bruk](#)SYSTEMTID[Presentasjon](#)[Bruk](#)BRUKERPROFILER[Presentasjon](#)[Start](#)[Noen ord om hvert av valgene](#)VIDEO KONFIGURASJON[Presentasjon](#)[Start](#)[Bruk](#)**ZENPANEL, ETT STED FOR SYSTEMVERKTØY****Presentasjon**

Zenwalks systemverktøy er samlet under ett ("ZenPanel") noe som gir deg enkel tilgang til de vanligste systemverktøyene uten å måtte bli root hver gang.

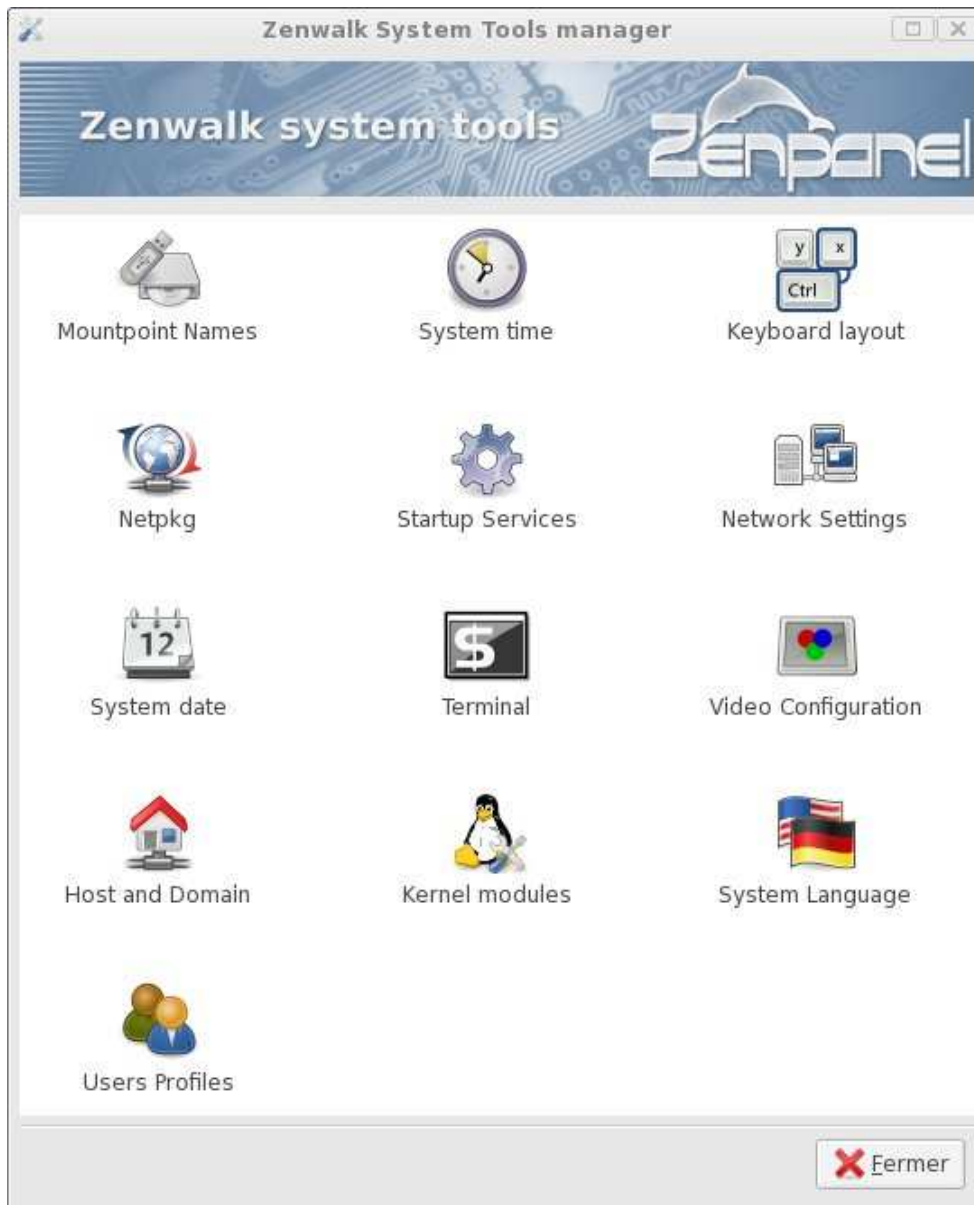
Start

Du kan kjøre ZenPanel ved å klikke snarveien på Xfce panelet (eller via Xfce menyen under "System")

Bruk

For å kjøre verktøyene er det bare å dobbelklikke ikonene.

OPPSETT AV TASTATUR

Presentasjon

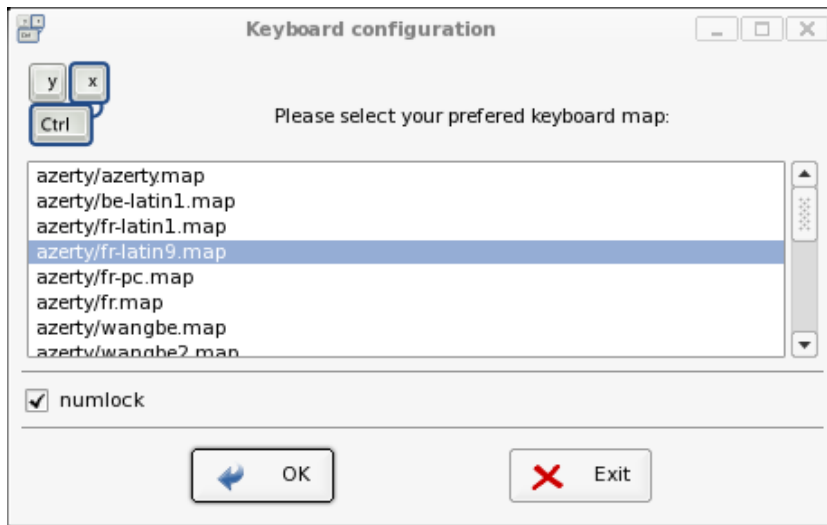
Keyboardconfig kommandoen tillater brukeren å forandre på tastaturoppsettet basert på land og layout (sånn som AZERTY, QWERTY, QWERTZ og DVORAK). Du finner riktig modell ved å lese øverste, venstre bokstavlinje på tastaturet ditt. For alle alternativene finnes det nasjonale alternativer. For eksempel er den franske AZERTY ikke den samme som den belgiske AZERTY, den tyske QWERTZ ikke den samme som den sveitsiske osv.

Start

For å bruke denne funksjonen kreves root passord. Du kan bruke "keyboardconfig" både i grafisk grensesnitt eller i terminalen fordi verktøyet kan kjøre både med og uten X server i bakgrunnen.

Bruk

Etter at du har klikket på "**keyboardconfig**", vises dette vinduet:

Velg det oppsettet du vil aktivere og klikk [OK]. Legg merke til at du i det samme vinduet også kan skru av og på automatisk numlock ved oppstart. (På bærbare maskiner er det ikke anbefalt å ha numlock aktivert).

NETPKG

Presentasjon

Netpkg oppdaterer systemet ditt fra et sentralt filreservoar. Programmet kan også installere ny programvare som ikke finnes på installasjons CD'en. Netpkg har avhengighetssjekk aktivert som standardinnstilling, d.v.s at programmet sjekker hvilke andre programmer eller filer du eventuelt også trenger for å installere det du vil ha. Disse blir automatisk lagt til i nedlastings- og installasjonslisten. I `/etc/netpkg.conf` kan du redigere svartelista (blacklist) med pakker du ikke ønsker å oppdatere automatisk. GTK grafisk grensesnitt for netpkg heter **xnetpkg**.

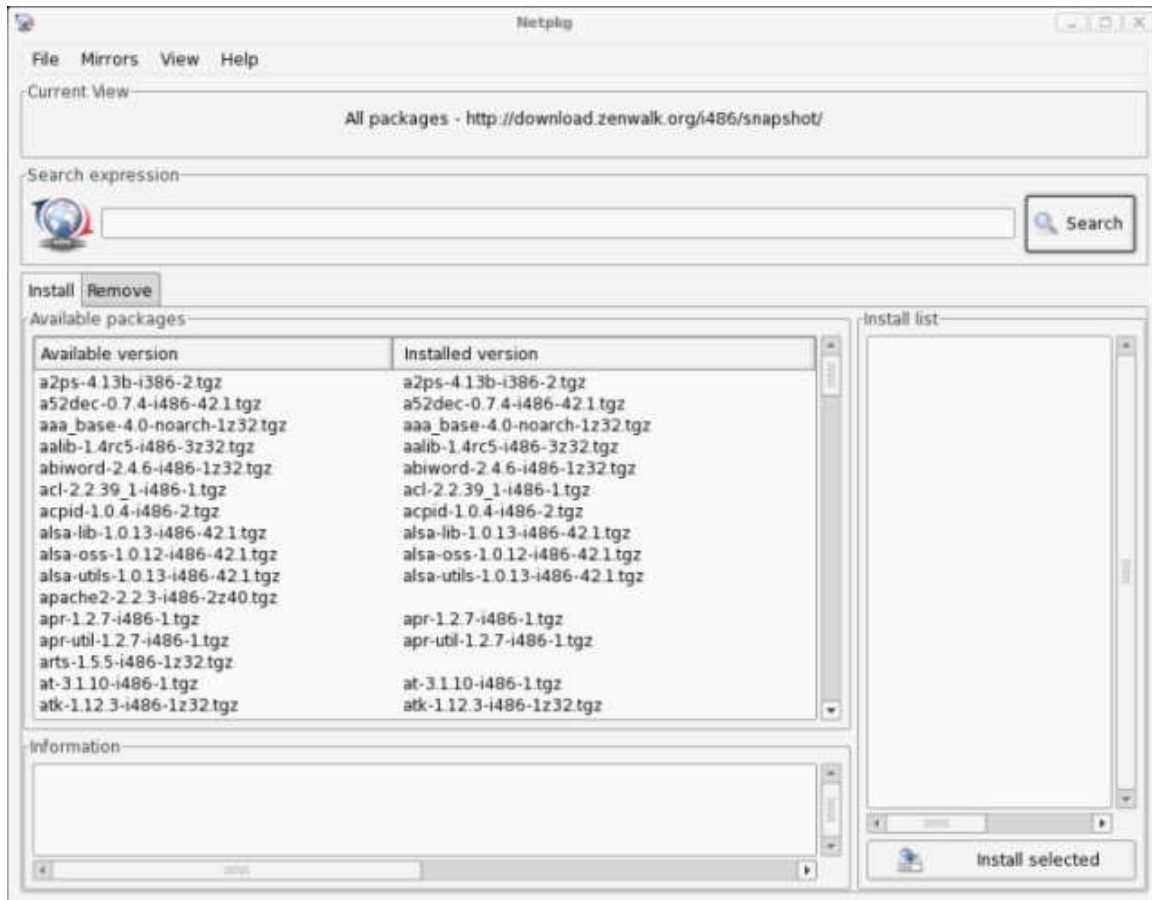
Start

netpkg kan startes i grafisk modus eller via terminalen. Den grafiske versjonen er enklest å bruke.

Bruk av netpkg via GUI - Grafisk modus.

XFCE meny => System => netpkg eller via "ZenPanel"

Sånn ser Netpkg vinduet ut, mer detaljer nedenfor.

Bruk av netpkg via kommandolinje

Bli root ved å skrive **su**, enter, skriv inn root passord og deretter **netpkg**.

```
fredg[~]$ su
Mot de passe:
root[fredg]# netpkg []
```

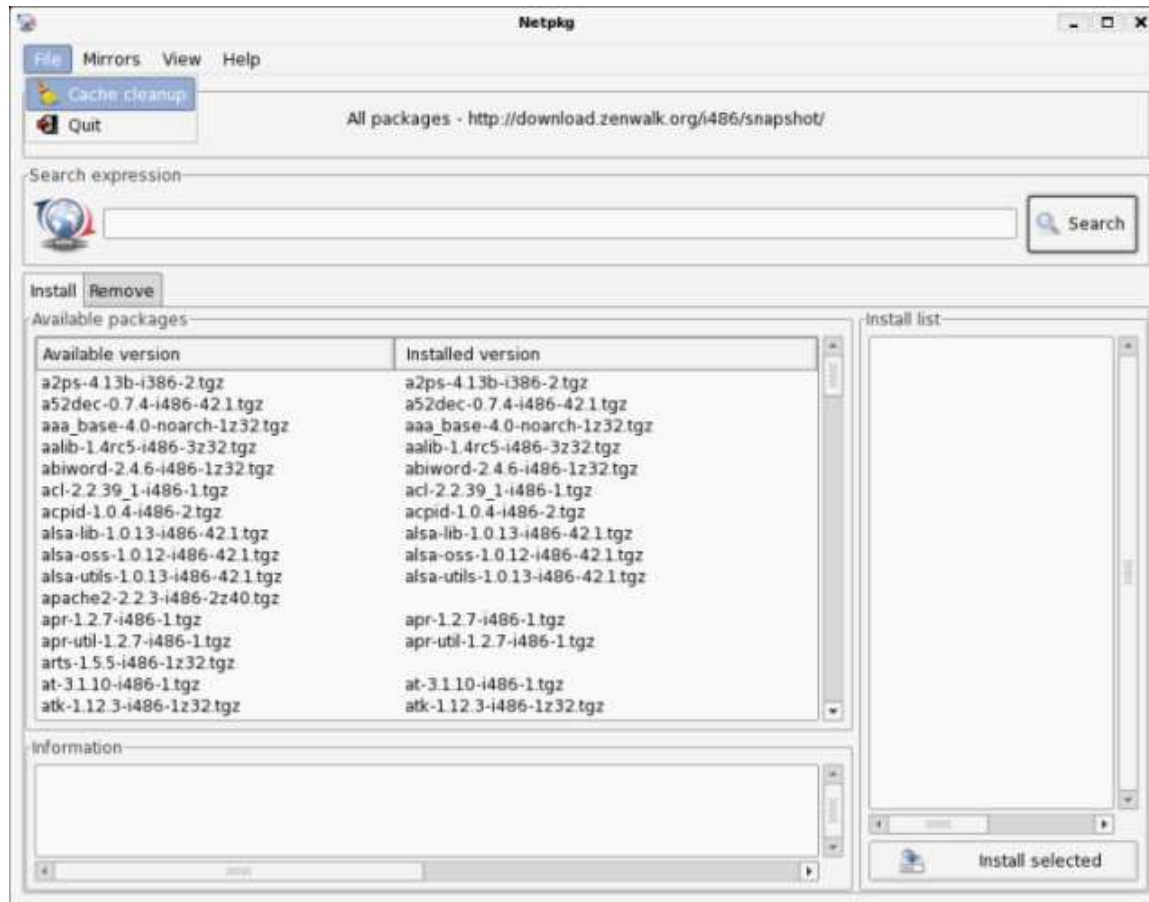

Terminalversjonen av netpkg kan gjøre mye mer enn det den grafiske versjonen. Parameterne du trenger dekkes i neste seksjon.

Innstillinger

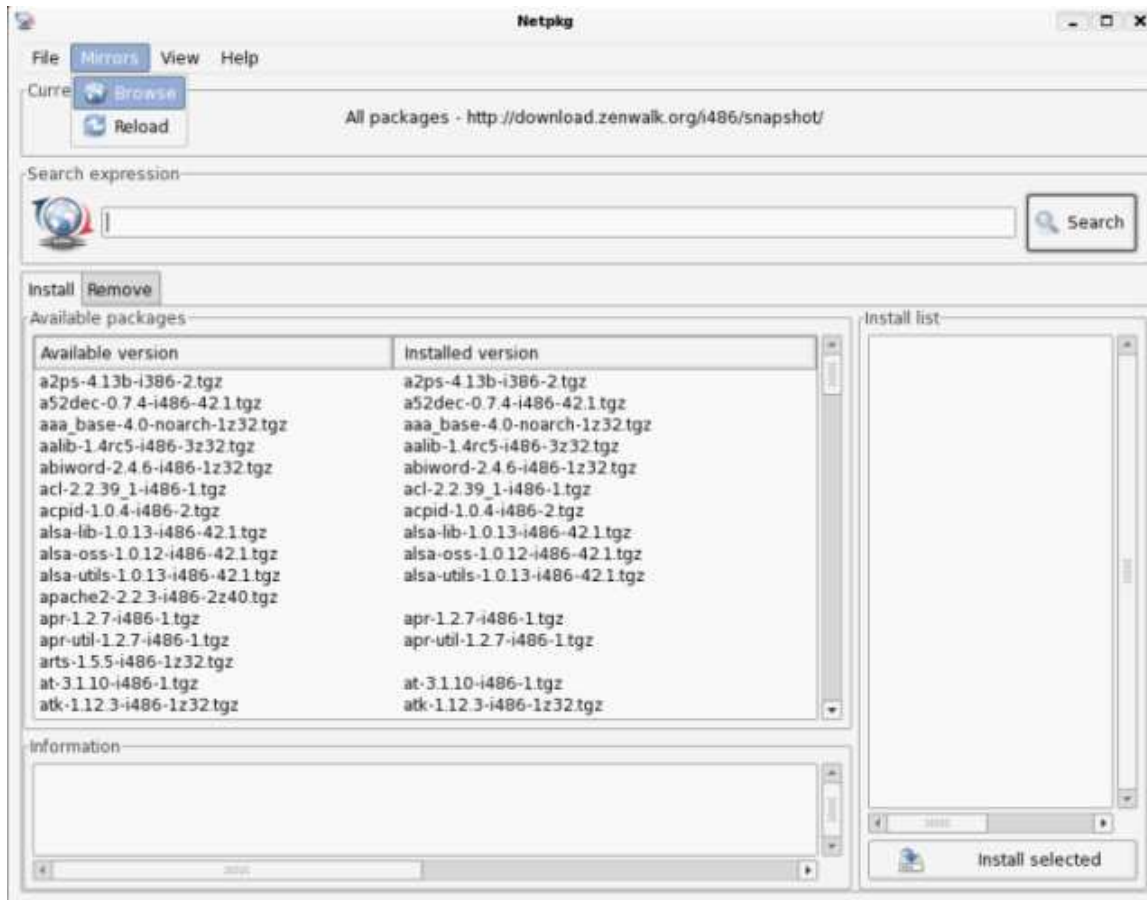
Netpkg's innstillinger via GUI - Grafisk modus

- Hvis du velger "Files >> Cache clean up"

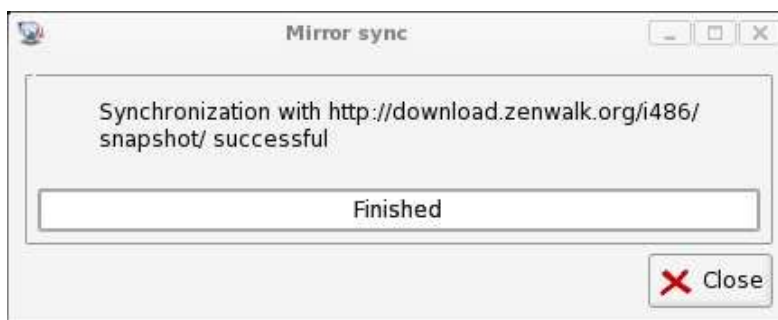

Tømmes midlertidig/utdatert pakkeinformasjon fra listene.

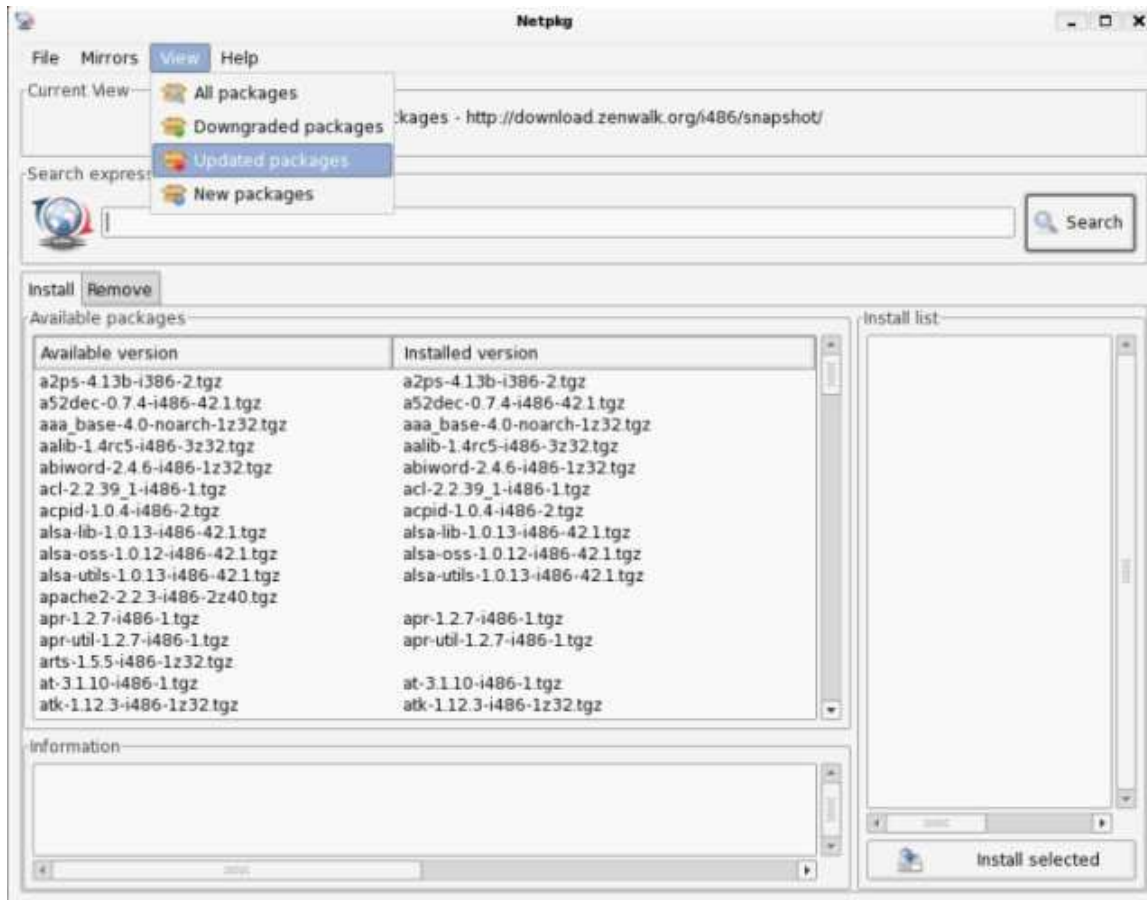
- Velger du "Mirrors" >> "Browse"

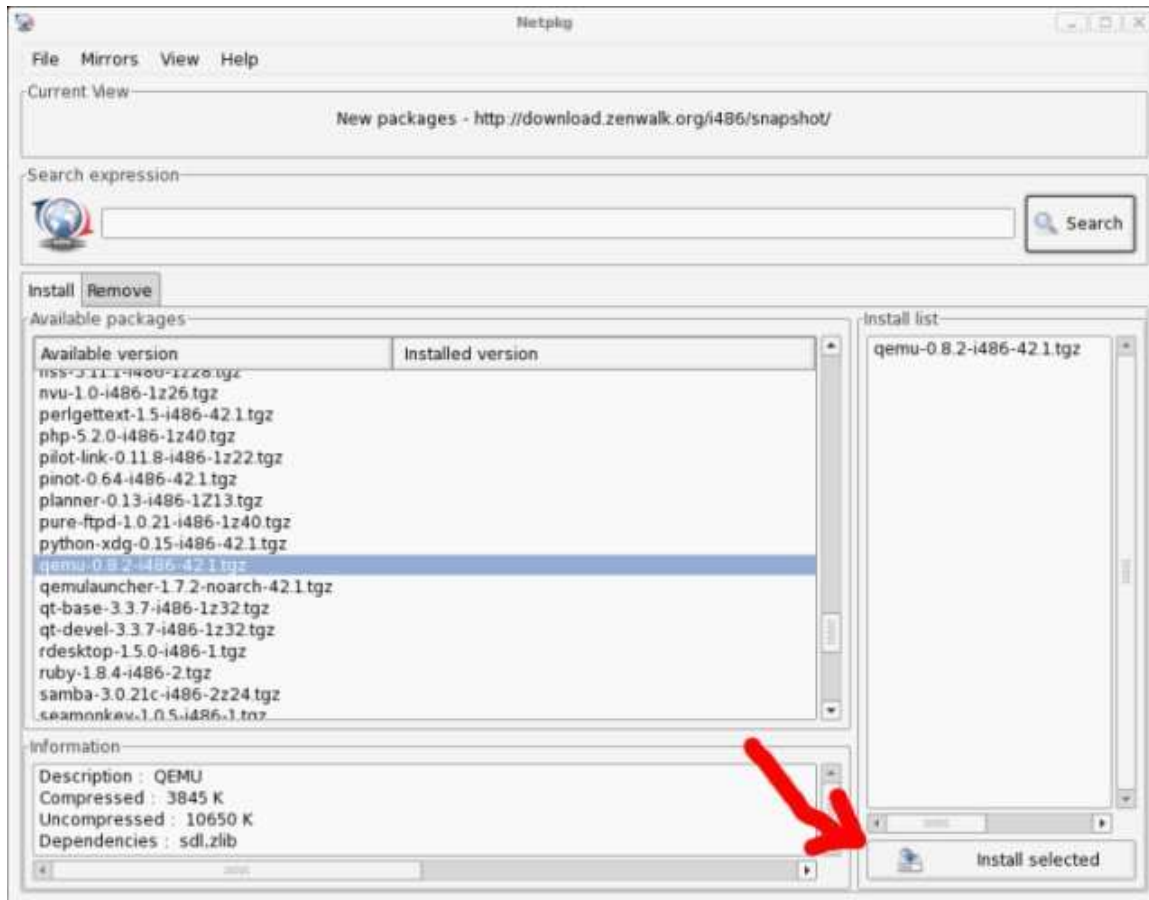
- vil Netpkg spørre deg om å velge mellom forskjellige filreservoarer som er spesifisert i konfigurasjonsfilen: `/etc/netpkg.conf`. Du kan velge hvilket mirror du vil ha, men vanligvis er det best å velge den første.
 1. Current: inneholder stabile pakker og sikkerhetsoppdateringer
 2. Snapshot: reservoaret inneholder pakkene som er inkludert i utviklingsversjonen av Zenwalk
- Når du har gjort ditt valg vil Netpkg synkronisere med filreservoaret og gir en beskjed når databasen er klar.

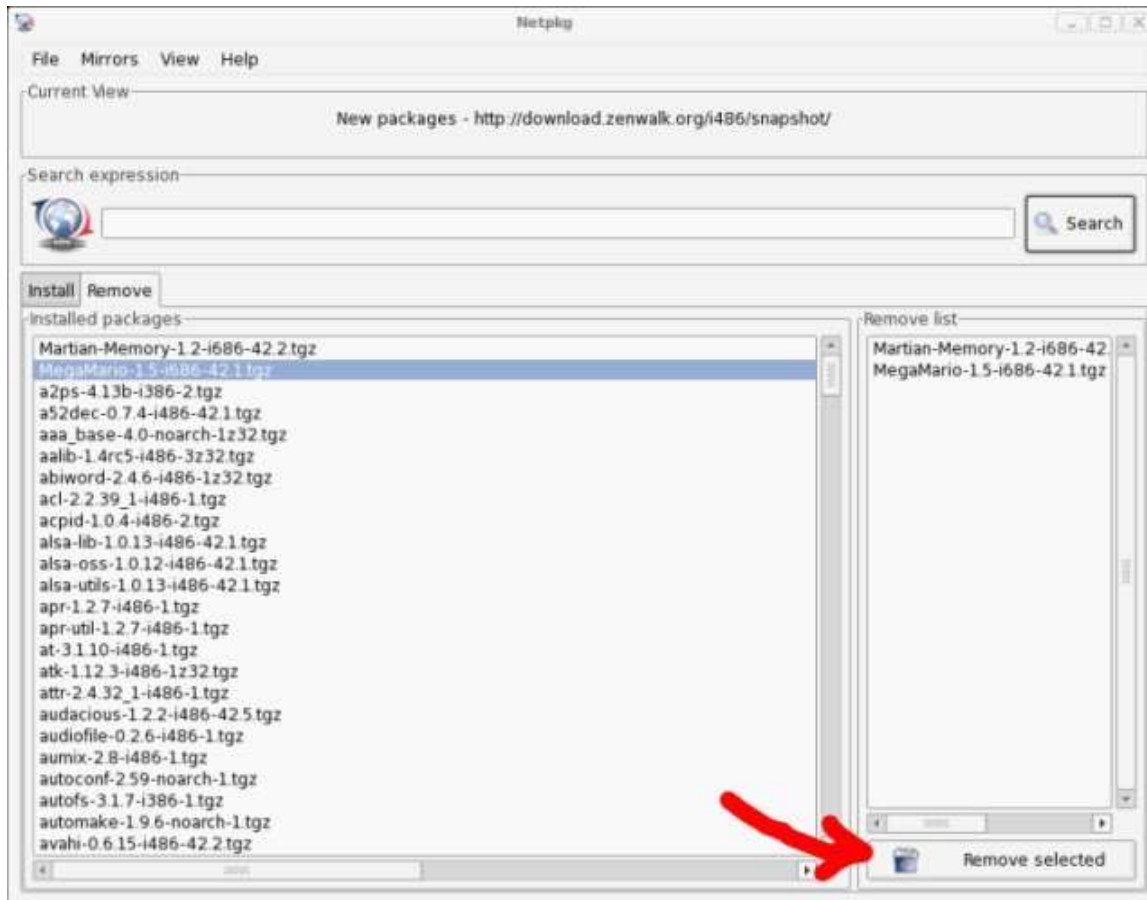
- Hvis du ønsker å bruke samme mirror som forrige gang kan du bare klikke "**SynC**".
- Så velger du hva du ønsker å se på.

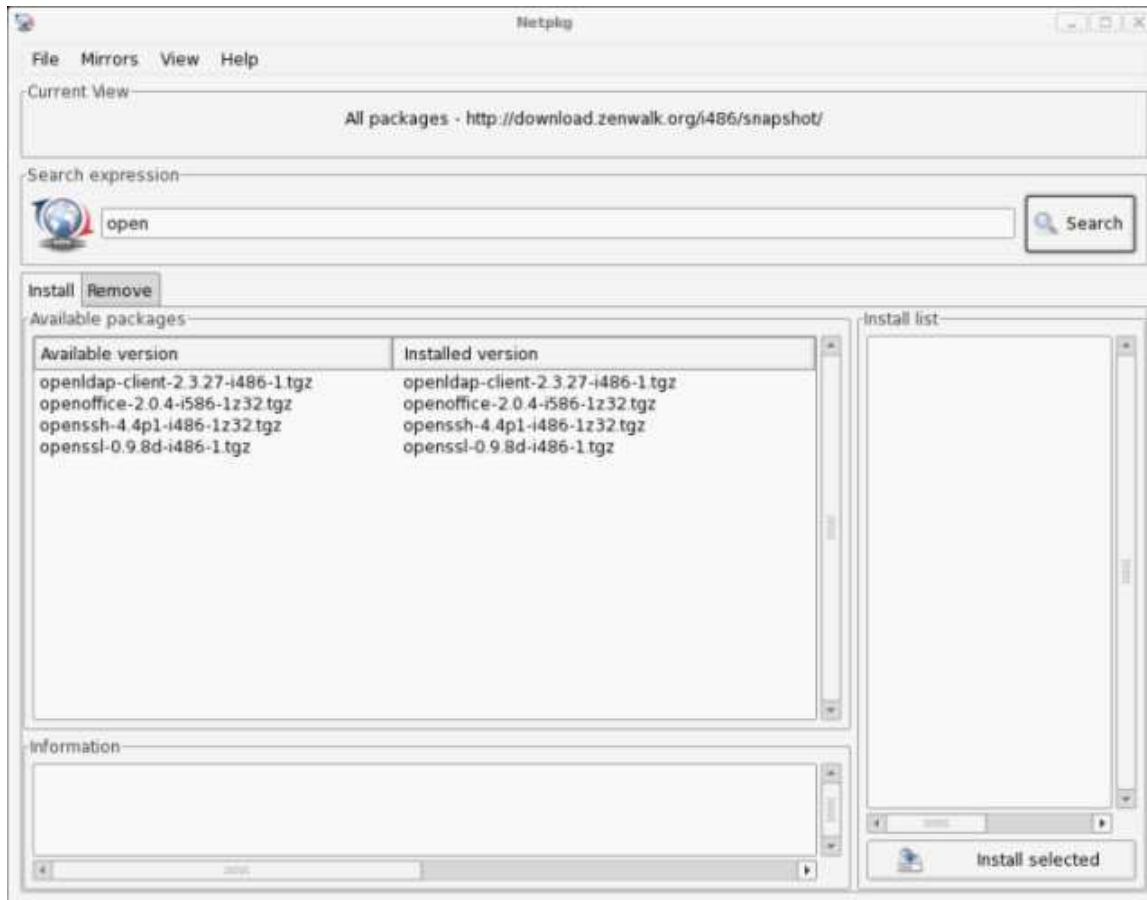
1. **Alle pakker:** den venstre kolonnen viser alle tilgjengelige pakker. Legg merke til at de installerte pakkene vises til høyre.
 2. **Utdaterte pakker:** viser bare pakker eldre enn de som finnes på systemet ditt.
 3. **Oppdaterte pakker:** viser bare pakker som er nyere enn de som finnes på systemet ditt.
 4. **Nye pakker:** viser kun pakker som ikke er installert på systemet ditt.
- Å velge en pakke er enkelt; bare ett klikk er nødvendig for å merke pakken for installasjon/oppgradering. Når en pakke er valgt vil den vises på kolonnen helt til høyre, og et enkelt klikk her vil fjerne den fra listen. Når du har gjort dine valg klikker du "install selected", og pakkene du har valgt vil bli installert eller oppdatert sammen med evt. påfølgende nødvendige pakker.

- Klikker du remove-fliken vil Netpkg vise alle pakker som er installert lokalt. Merk pakkene som du vil fjerne fra systemet og de vil havne i kolonnen helt til høyre hvor de kan fjernes fullstendig med ett klikk på "remove selected".

- For å søke etter en pakke i filreservoaret skriv inn hele eller en del av navnet i søkefeltet, og klikk "search" eller trykk [enter]. Pakker som passer kriteriene vil dukke opp i listen under. Klikk pakken for å legge den til installasjons/oppgraderings- eller avinstallasjonslista.

Netpkg parametere via kommandolinje

- **packageX ... packageZ**

En liste av en eller flere pakkenavn å søke etter i filreservoaret. Det er ingen grunn til å spesifisere vanskelige versjon nummer. For eksempel, for å søke etter vim-6.3.007-i486-1.tgz, spesifiserer du bare netpkg vim. Generiske navn er tillatt.

```
fredg[~]$ su
Mot de passe:
root[fredg]# netpkg av

[I][l] Found installed avahi-0.6.15-i486-42.2.tgz on the repository
what should I do ?
1) reinstall
2) download
3) skip
#? 3
Skipping package [l]avahi-0.6.15-i486-42.2.tgz

[I][extra] Found installed avidemux-2.3.0-i486-42.1.tgz on the repository
what should I do ?
1) reinstall
2) download
3) skip
#? [
```

Når netpkg har funnet en pakke som matcher (både lokalt og på reservoaret) vil

programmet spørre hva du ønsker å gjøre. Hvis pakken allerede er installert og er eldre enn versjonen på filreservoaret vil brukeren bli spurt om å oppgradere den. Hvis den installerte pakken er samme versjon begge steder vil brukeren bli spurt om å reinstallere den. Hvis pakken ikke er installert vil brukeren bli spurt om å installere den. Netpkg henter pakken fra cache lokalt eller laster den ned, og hvis pakken korrumpes laster Netpkg den ned på nytt. Velger man å laste ned overskrives eksisterende pakker med samme navn.

- **install package1.tgz package2.tgz ...**

En liste av en eller flere fullt definerte pakke-filnavn å søke filreservoaret for. Netpkg vil IKKE spørre om hva brukeren ønsker å gjøre. Hvis pakken allerede er installert, men ikke er samme versjon vil den bli oppgradert. Hvis pakken allerede er installert og er samme versjon, vil den bli reinstallert. Hvis pakken ikke er installert vil Netpkg installere den. Netpkg vil først prøve å ta pakken fra lokal cache før den evt. laster den ned. Filintegriteten sjekkes: hvis den lokale pakken er korrumpert vil den lastes ned på nytt.

- **upgrade**

Netpkg vil prøve å oppgradere hver installerte pakke som er eldre enn filreservoarets pakker. Eventuelle nødvendige pakker vil installeres eller oppgraderes etter behov og uten spørsmål. En liste av pakker som ikke burde oppgraderes eller installeres kan spesifiseres i `/etc/netpkg.conf` under overskriften "Black_list". Vennligst bruk "upgrade" med forsiktighet, spesielt hvis du har et veldig skreddersydd system. TA ALLTID BACKUP AV DIN KONFIGURASJON FØR DU FORTSETTER. Hvis du har lite lagringsplass, bruk "Keep_packages" variabelen i `/etc/netpkg.conf` etter forholdene.

- **download**

Netpkg vil prøve å laste ned pakker fra filreservoaret for å bygge opp lokal cache av pakker. De vil bli sortert i mapper som matcher programvarekategoriene. Lagringsplassen til den lokale cachen er spesifisert i `/etc/netpkg.conf`.

- **list**

Netpkg lister opp alle pakkene på det eksterne filreservoaret og de tilsvarende, lokalt installerte versjonene hvis de eksisterer.

- **list I**

Netpkg lister kun opp pakker på filreservoaret som allerede er lokalt installert.

- **list D**

Netpkg lister opp pakker på filreservoaret som er nyere enn de som er lokalt installert. Denne fremgangsmåten er nyttig for å gå tilbake til det tidligere reservoaret etter å ha prøvd snapshot reservoaret.

- **list N**

Netpkg lister opp pakker på filreservoaret som ikke er lokalt installert.

- **list U**

Netpkg lister opp pakker på filreservoaret som ikke er samme versjon som de lokalt installerte.

- **dotnew**

Netpkg søker gjennom alle ".new" filer i `/etc` og spørre brukeren om de skal erstattes med nyere versjoner. dotnew tillater også å sjekke forskjellen mellom filen i bruk og .new versjonen.

- **mirror**

Netpkg vil spørre brukeren om å velge et filreservoar fra listen som er spesifisert i **netpkg.conf**.

Netpkg.conf (netpkgs konfigurasjonsfil)

Ligger i /etc mappen

Du kan forandre noen av parameterne ved å legge til eller slette '#' symbolet i begynnelsen av noen av linjene. Det er det samme som å huke av eller på konfigureringsalternativer i grafisk grensesnitt. Linjer uten '#' merket i begynnelsen leses og kjøres av systemet. Her er de mest nyttige:

- Hvis du må bruke en proxy server for å koble til nettverket, selv med brukernavn og passord, kan du bare fylle inn disse linjene:

```
# If you are behind a proxy server, set these options (at least set Proxy_Socket = proxy-address:port, for
Proxy_Socket =
Proxy_User =
Proxy_Password =
```

- Hvis du ikke ønsker å slette netpkg pakker som lastes ned, kan du forandre det her:

```
# Do you want to keep packages in the "local repository" after install or upgrade ?
Keep_packages = yes
# Keep_packages = no
```

- Hvis det finnes pakker du ikke ønsker å oppgradere (med # netpkg upgrade kommandoen), legg dem til svartelista:

```
# Packages that shouldn't be installed automatically.
Black_list = aaa_base kernel kernelsource ndiswrapper
```

- Hvis du har noen strategiske filer som ikke burde overskrives når du oppgraderer, legg dem til denne lista. Filene vil få nytt navn *.old, så det blir opp til deg om du vil sette dem tilbake i funksjon eller ikke:

```
# These files won't be destroyed but renamed ".old" instead, put here all your strategic
# configuration files on a single line
Protected_files = /etc/lilo.conf /etc/fstab /etc/passwd /etc/shadow /etc/group /etc/inittab /etc/rc.d/rc.1
```

Noen råd for å oppgradere systemet ditt

Først bør du alltid oppgradere Netpkg:

```
# netpkg netpkg
```

Dernest, i tilfeller hvor du må oppdatere "X11, XFCE, Desktop", bør du gjøre det i tekst-modus ved å forlate grafisk modus

Ikke vær redd, det er ganske enkelt:

1. Gå ut av din grafiske sesjon:

Kjør root Terminal og gå til init 3:

```
# init 3
```

2. Gjør de nødvendige oppdateringene:

```
# netpkg xorg xorg-drivers xfce desktop
```

3. Gå tilbake til den grafiske sesjonen, i init 4

```
# init 4
```

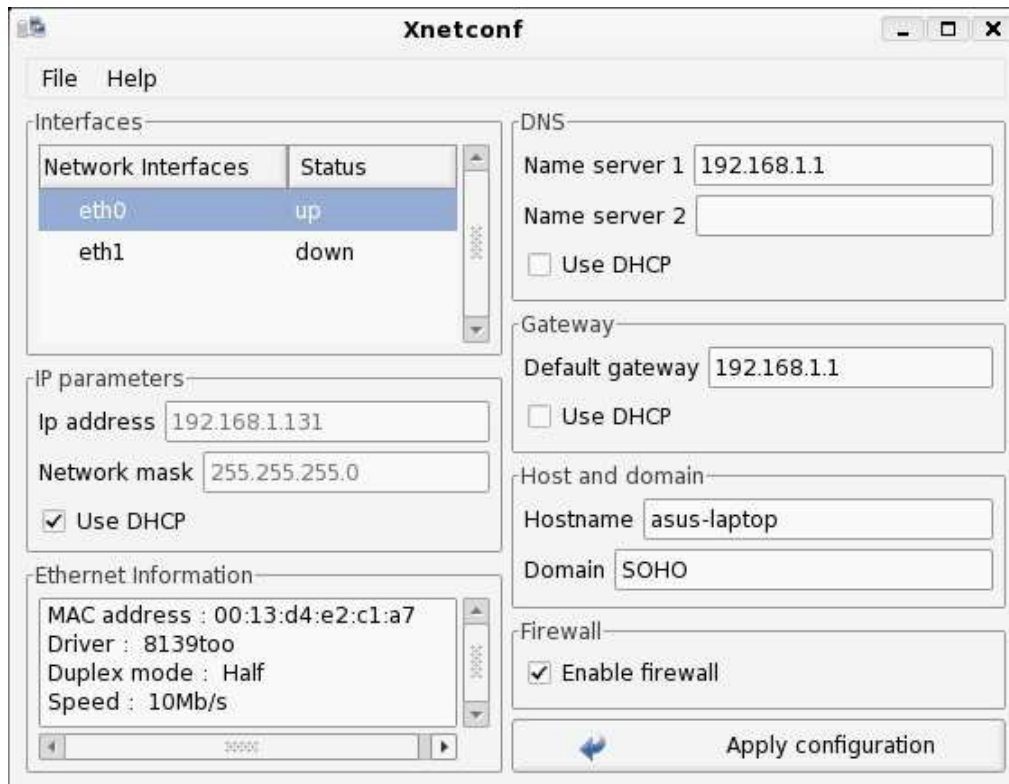
XNETCONF

Presentasjon

Dette er et verktøy som hjelper deg med å få nettverket opp og gå. **XNETCONF** kan konfigurere innstillinger for opptil fire nettverks-grensesnitt, ordne DHCP, DNS servere, gateways, vertsnavn og domenet din Zenwalk boks vil bli en del av. Du kan også aktivere en enkel, generisk, men allikevel effektiv brannmur.

Start

I Zenpanel klikk [**Network Settings**] ikonet og du vil få det følgende bildet:

Bruk

Først merker du nettverks-grensesnittet du ønsker å konfigurere, så må du velge om du ønsker å bruke DHCP eller stille inn IP adresse manuelt. Du kan også definere andre innstillinger som vertsnavn, domene, brannmur... etter behov, og trykk til slutt på **Apply configuration** knappen. **NB: Apply configuration** knappen veksler status av og på (up / down) til det merkede nettverks-grensesnittet sammen med de øvrige innstillingene du har definert for det.

I skjermbildet over vises innstillingene til eth0 grensesnittet. DHCP er skrudd på og alt fungerer som det skal. Driveren som kortet bruker er nevnt i **Ethernet Information** seksjonen.

I de aller fleste tilfeller er DHCP den beste løsningen (og iallefall den enkleste). DHCP holder seg helt i bakgrunnen, og forhandler og fornyer IP adresse etter behov.

Forståeggpåere kan redigere filen **/etc/rc.d/rc.inet1.conf** direkte; den inneholder innstillingene for nettverkskortene. Domenet settes i **/etc/hosts** , mens DNS servere settes i **/etc/resolv.conf**

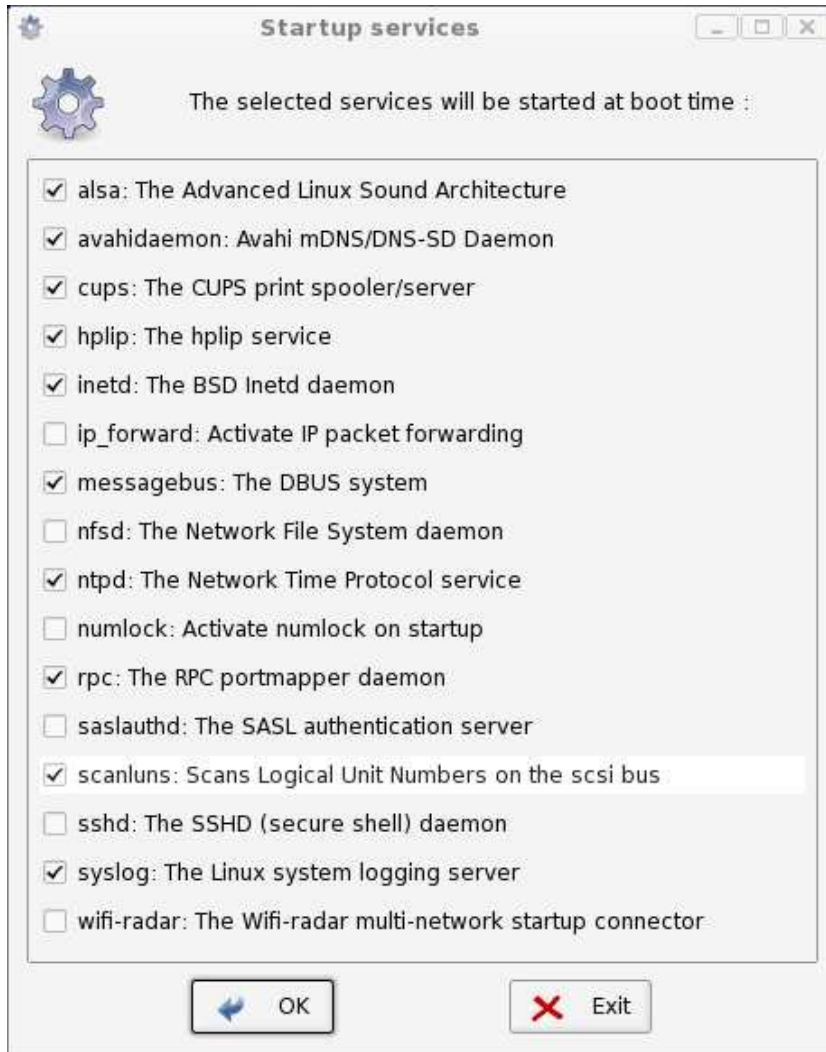
OPPSTARTSTJENESTER

Presentasjon

serviceconfig er et verktøy laget spesifikt til Zenwalk, og det lar brukeren kontrollere tjenester (såkalte daimoner, "daemons") som er installert i systemet. Ved fabrikkinnstilling har Zenwalk en del tjenester aktivert ved oppstart.

Start

Du får følgende bilde på skjermen.

Bruk

Avhengig av dine behov er det ikke alle tjenester som er nødvendige (for eksempel en ssh daimon eller gpm konsollens muse-server). Du kan aktivere eller deaktivere flere tjenester som kjøres ved oppstart. Hvis du er usikker på å deaktivere en tjeneste, sjekk tilgjengelig informasjon på "Google" eller spør om hjelp i vårt brukerforum.

I tilfelle xdialog ikke er installert vil serviceconfig bruke grensesnittet ncurses. Som tidligere verktøy bruker du da space-knappen for å huke av/på, samt tab og pilknapper for å navigere.

I terminal kan kommandoen **service** brukes til å konfigurere daemons. I tillegg til enkel aktivering og deaktivering kan du også stoppe, starte eller restarte dem. Her er noen eksempler på syntaksen:

- For å starte eller stoppe daimoner: **# service start|stop|restart [navn på tjeneste]**
- Aktivering og deaktivering av daimoner: **# service enable|disable [navn på tjeneste]**
- Oppramsing av installerte daimoner: **# service list**

Noen kommentarer til tjenestene

- **alsa:** Advanced Linux Sound Architecture (ALSA) gir audio- og MIDI-funksjonalitet til Linux operativsystemet.
- **cups:** Common UNIX Printing System ("CUPS") er en utskriftsløsning til alle UNIX miljøer på tvers av plattform. Den er basert på "Internet Printing Protocol" og gir komplette printertjenester til de fleste PostScript- og rasterprintere.
- **famd:** File Alteration Monitor (FAM) er et undersystem som programmer kan bruke for å få beskjed når det blir gjort endringer i spesifikke filer eller mapper. Daimonen lytter etter forespørsler og kommer med meddelelser. Famd blir vanligvis startet av en superserver på internett (sånn som inetd), men kan også startes uavhengig. Man kan bare kjøre én instans av famd om gangen. Famd kan konfigureres via konfigurasjonsfilen famd.conf. Siden famd brukes av Zenwalks filbehandler, Thunar, anbefales det at man lar famd være aktivert.
- **gpm:** et klippe-og-lime verktøy, samt museserver for virtuelle konsoller. Bare nødvendig hvis du vil bruke datamus på konsollen.
- **inetd:** inetd daimonen finnes på mange Unix systemer og tar seg av internett-relaterte tjenester. Inetd kalles ofte en superserver fordi den lytter på alle porter som brukes av internett-tjenester sånn som FTP, POP3 og telnet. Når en TCP eller UDP pakke ankommer maskinen på en spesiell port, starter inetd det korresponderende serverprogrammet for å behandle tilkoblingen.
- **ip_forward:** dekker IP framsending (forwarding).
- **messagebus:** D-BUS er først og fremst et bibliotek som ordner en-til-en kommunikasjon mellom to forskjellige programmer; dbus-daimonen er dernest en applikasjon som bruker dette biblioteket for å implementere en "message bus daemon". Flere programmer kan koble til denne for å utveksle beskjeder med hverandre.
- **netfilter:** er et system i linuxkjernen som er ansvarlig for forskjellige typer av pakkehåndtering, sånn som NAT. Netfiltersystemet utfører sporing av tilkoblinger (noe som muliggjør følsomme brannmurer), IP adresse/port oversettelser, og har mangeartede muligheter for andre applikasjoner.
- **nfsd:** nfsd daimonen kjører på en server og tar seg av klientforespørsler om filsystemoperasjoner. Filsystemet Network File System (NFS) er et fordelende filsystem som gir brukere tilgang til filer og mapper som befinner seg på andre maskiner, og behandler disse som om de var lokale.
- **ntpd:** ntpd innstiller og vedlikeholder dagstid på systemet, synkronisert med standardtid-servere på internett.
- **numlock:** aktiverer numerisk keypad i konsollen
- **rpc:** rpc daimonen konverterer RPC (Remote Procedure Call) programnumre til internettportnumre.
- **saslauthd:** SASL autentiseringsserver (SASL = Simple Authentication and Security Layer).
- **scanluns:** ser etter enheter som har blitt plagget i en USB eller IE1394 (Firewire) port som kanskje ikke har blitt oppdaget fordi de bruker et LUN (Logical Unit Number) forskjellig fra 0.
- **sshd:** Secure Shell daimon, muliggjør sikker og ekstern pålogging til maskinen din.
- **syslog:** Logger all systemaktivitet.
- **uwd:** uwd er en server som overvåker innsetting av media (CD/DVD) og underretter udev så denne kan montere de korresponderende systemenhetene.

- **wifi-radar:** er en tjeneste som starter opp verktøyet wifi-radar, en liste av tilgjengelige trådløse nettverk, ved oppstart.

SYSTEMSPRÅK

Presentasjon

Kommandoen **localeconfig** gir brukeren mulighet til å velge lokaliteten til systemet. Et 'lokale' (locale) er et sett av konvensjoner forbundet med brukerens språk, miljø og/eller brukerens kulturelle konvensjoner (som valutasymboler, datovisning osv). Dette lokale blir så overført til brukerens øvrige arbeidsmiljø. Ved fabrikkinnstilling er de fleste Linux systemer konfigurert med "en_US" lokale, så andre lokaliteter må spesifiseres manuelt ("en_GB" for UK, "es_ES" for Spania, "no_NB" for norsk bokmål, "no_NN" for nynorsk osv).

Start

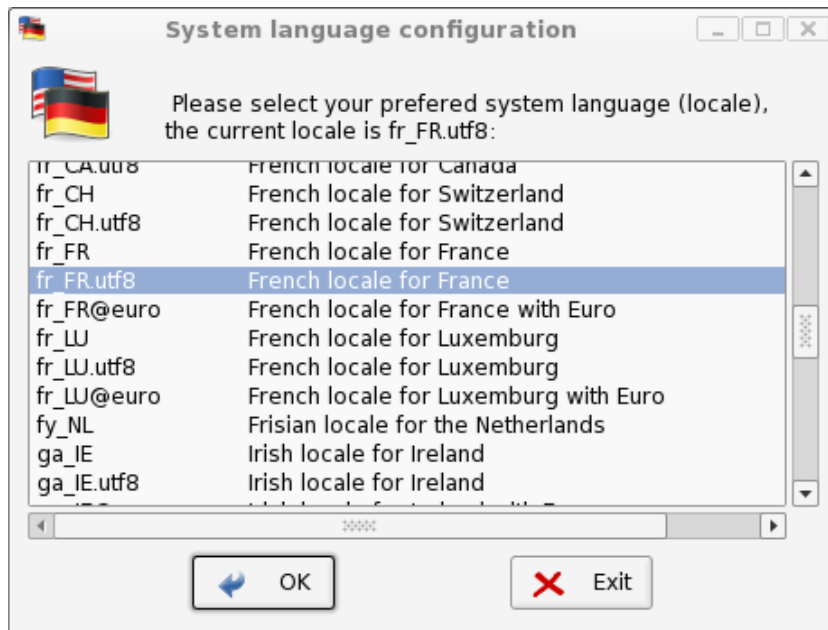
For å bruke denne kommandoen må du vite root passord. Bare root kan gjøre forandringer på lokalitetsinnstillingene.

Du kan starte "localeconfig" fra grafisk grensesnitt eller via terminalen ved å skrive inn **localeconfig**.

Bruk

For å forandre lokaliteten til ditt system må du gjøre følgende:

Velg språket du vil ha:

Valget av lokale er viktig. Nyere datamaskiner bruker UTF-8 istedet for ISO, men ta det med ro, € symbolet kommer med UTF-8 også. Når du har merket det du vil ha klikker du bare [OK].

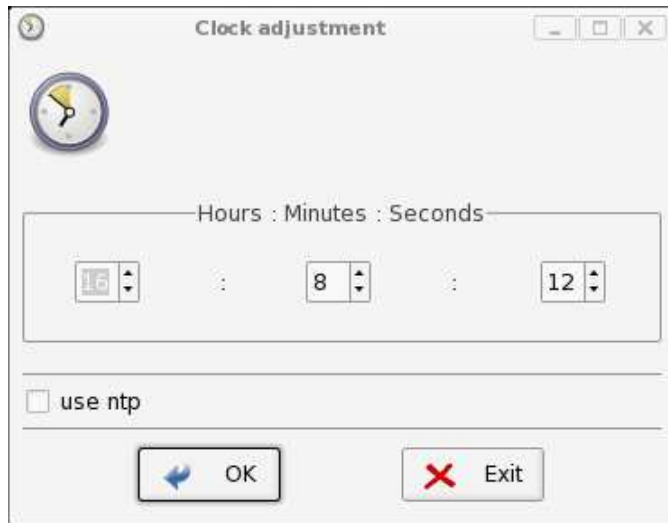
SYSTEMTID

Presentasjon

Dette lille verktøyet lar deg enkelt sette opp systemtiden din.

Bruk

Du trenger bare å stille tiden i dialogboksen under. Hvis du har internettilgang kan du også merke av for å bruke ntp, og systemtiden vil synkroniseres mot en klokkeserver på nett (internettets frøken Ur).

BRUKERPROFILER

Presentasjon

Userconfig er et Zenwalk-spesifikt verktøy for å forenkle kontroll over de brukerne som er registrert på Zenwalk systemet ditt, inkludert de definerte gruppene osv.

Start

Du vil få det følgende bildet på skjermen.

Noen ord om hvert av valgene

- **List users:** lister opp alle brukerne på systemet ditt.
- **Create user:** Dette er et grafisk grensesnitt til "adduser" kommandoen. Trykk på denne for å lage nye brukere. Her vil du bli spurt om den nye brukerens navn, gruppe-tilhørighet, hjemmeområde, tillegsgupper, og standard shell-oversetter (vanligvis bash). Skal kontoen være permanent velger du NEVER i "account expiry date". Du vil også bli spurt om tilleggsinformasjon (passende for systemer med mange brukere) og brukerens nye passord. Når du er ferdig vises det en liste over brukerinnsstillingene,

og du kan endre på eventuelle feil. Velg tilbake (BACK) for å komme til hovedmenyen.

- **Delete users:** lister opp alle brukerne på systemet ditt slik at du enkelt kan markere og slette brukere som ikke lenger skal ha tilgang til systemet. Trykk tilbake (BACK) for å komme til hovedmenyen.
- **Change password:** lister opp alle brukerne på systemet ditt slik at du enkelt kan markere og skifte passord til den valgte brukeren. Trykk tilbake (BACK) for å komme til hovedmenyen.
- **List groups:** lister opp alle grupper som finnes på systemet ditt.
- **Modify group:** viser en liste av gruppene på systemet ditt. Ved å velge OK kan du forandre på navnet til den markerte gruppen. Velger du tilbake (BACK) sendes du tilbake til hovedmenyen.
- **Create group:** tillater deg å lage en ny gruppe på systemet. Dette er meget hendig hvis du for eksempel ønsker å installere antivirusprogrammet ClamAV. Dette programmet krever et eget gruppenavn som brukerne deretter gis tillatelse for å delta i (hvis du vil tillate dem å kjøre ClamAV). Du blir spurt om å gi navn til gruppen.
- **Delete groups:** viser en liste av grupper på systemet slik at du enkelt kan merke og slette gruppen du vil fjerne. Velger du tilbake (BACK) sendes du tilbake til hovedmenyen.
- **About:** åpner Om-vinduet som viser deg hvilken versjon av userconfig du kjører, osv...

VIDEO KONFIGURASJON

Presentasjon

Videoconfig er Zenwalks verktøy for å få X, den grafiske serveren, opp å gå ordentlig. Det vil selv søke etter optimal skjermopløsning, frekvens og hvilket videokort det er du bruker.

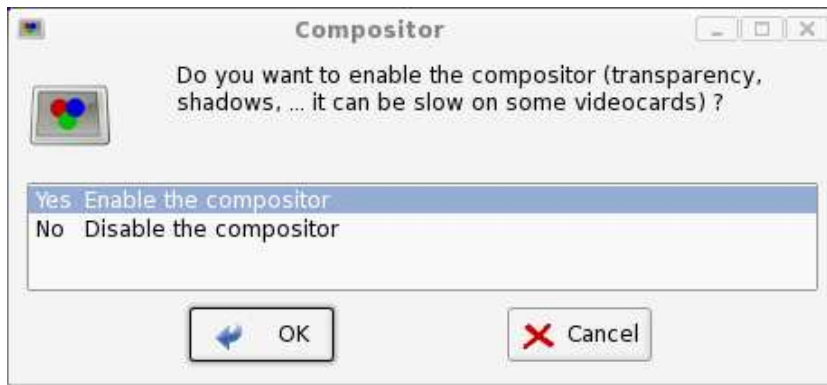
Start

Du vil få følgende skjerm med denne advarselen

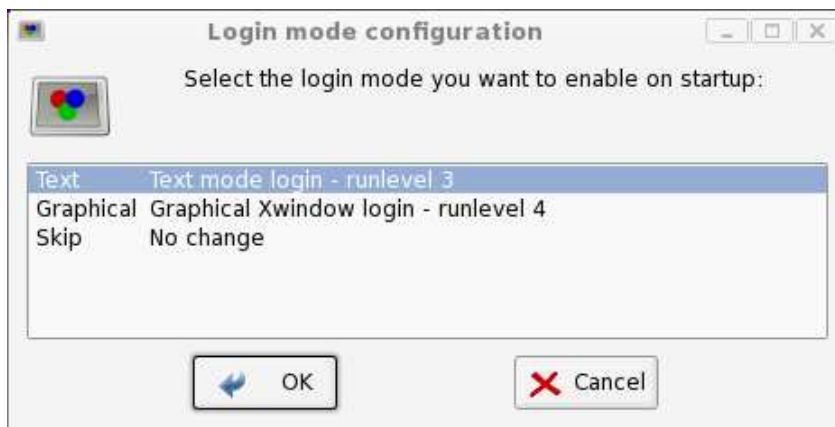

Bruk

Vær smart - ikke ignorer denne beskjeden! Hvis du ikke har tenkt å konfigurere X (noe som ikke skulle være nødvendig på dette punkt siden det allerede ble gjort mot slutten av installasjonen), press [OK], og du vil få dette vinduet:

Herfra kan du aktivere Xfces funksjoner for grafiske elementer som transparente vinduer, skygger, osv..

Det siste vinduet vil la deg velge om du ønsker en grafisk login eller en tekstbasert.

Som advarselen sa - konfigurasjon av X bør gjøres i tekstmodus. Dette er lettere enn det kan virke som, såfremt du bruker de riktige verktøyene. Logg ut fra din vanlige bruker, press Ctrl+alt+f2 for å bytte til en terminal, logg inn som root og kjør **init 3**. X vil da bli slått av og du vil returnere til en ny terminal. Logg inn som root igjen og kjør **videoconfig**. Nå vil du få opp en boks som spør om videoconfig har funnet riktig videokort og skjermfrekvenser. Hvis det er riktig, bekreft informasjonen. Hvis ikke må du gå ut av videoconfig og konfigurere X manuelt med **xorgconfig**, eller redigere /etc/X11/xorg.conf for hånd. Den siste operasjonen er ikke anbefalt hvis ikke du er kjent med X sin konfigurasjonsfil fra før.

Videoconfig vil sette opp X automatisk. Hvis du fortsatt ikke er fornøyd med konfigurasjonen, eller Zenwalk har oppdaget feil maskinvare under installasjonen, kan du gjøre det selv ved å kjøre xorgconfig. Se seksjonen for "xorgconfig" hvis du behøver mer info.

Chapter 4. ANDRE VERKTØY

Table of Contents

[MONTERINGSPUNKT-BEHANDLER](#)

[Presentasjon](#)

[Bruk](#)

[USB automontering... Hvordan virker det egentlig?](#)

[Mulige problemstillinger...](#)

[Å automontere flyttbare lagringsmedier \(CD'er, DVD'er, minnepinner\):](#)

[MONTERINGSPUNKT-NAVNGIVER](#)

[Presentasjon](#)

[Start](#)

[Bruk](#)

[Valgmuligheter](#)

[WIFI RADAR](#)

[Presentasjon](#)

[Start](#)
[Bruk](#)
[XORGCONFIG](#)
[XWMCONFIG](#)
[Presentasjon](#)
[Start](#)
[Bruk](#)

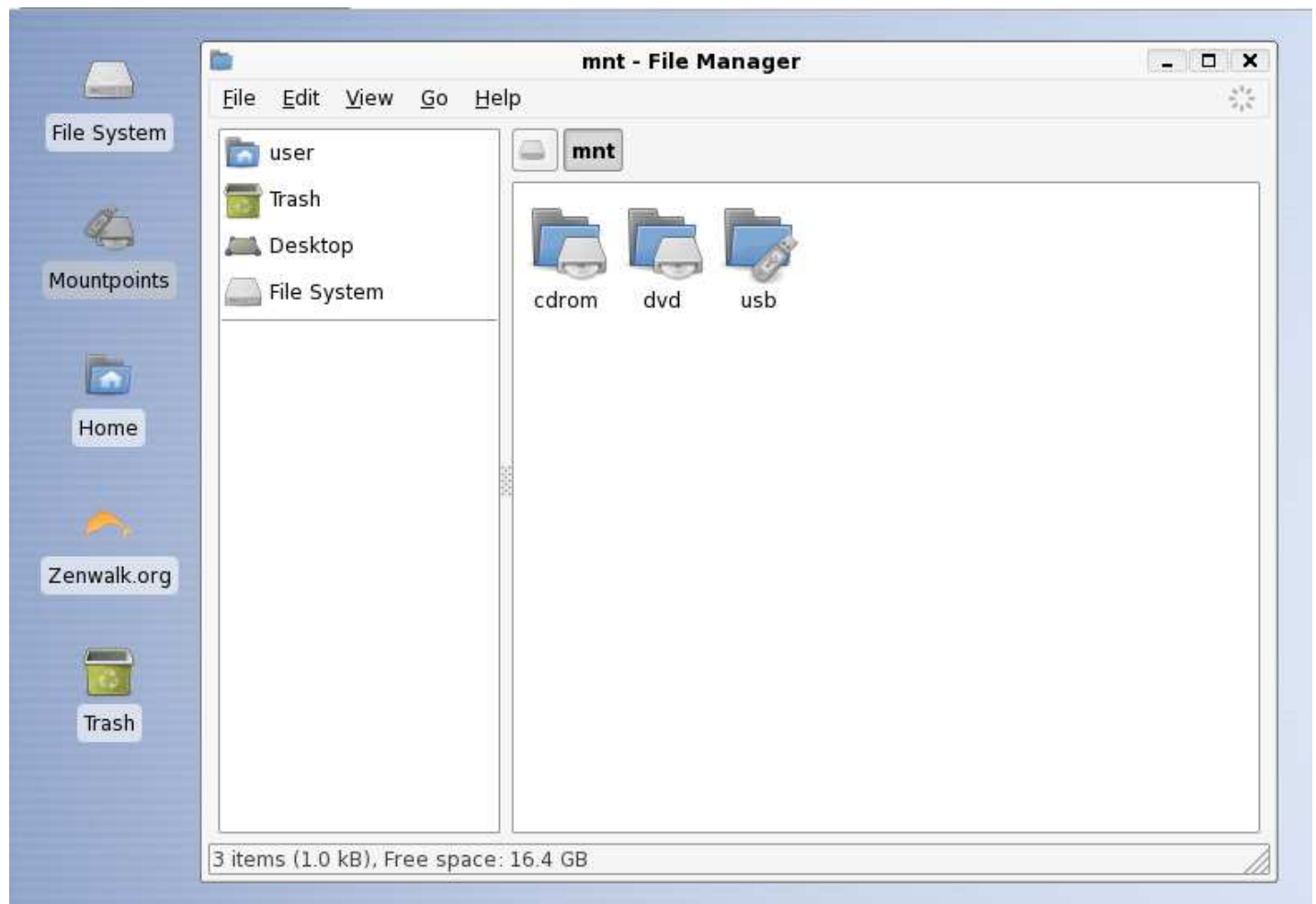
MONTERINGSPUNKT-BEHANDLER

Presentasjon

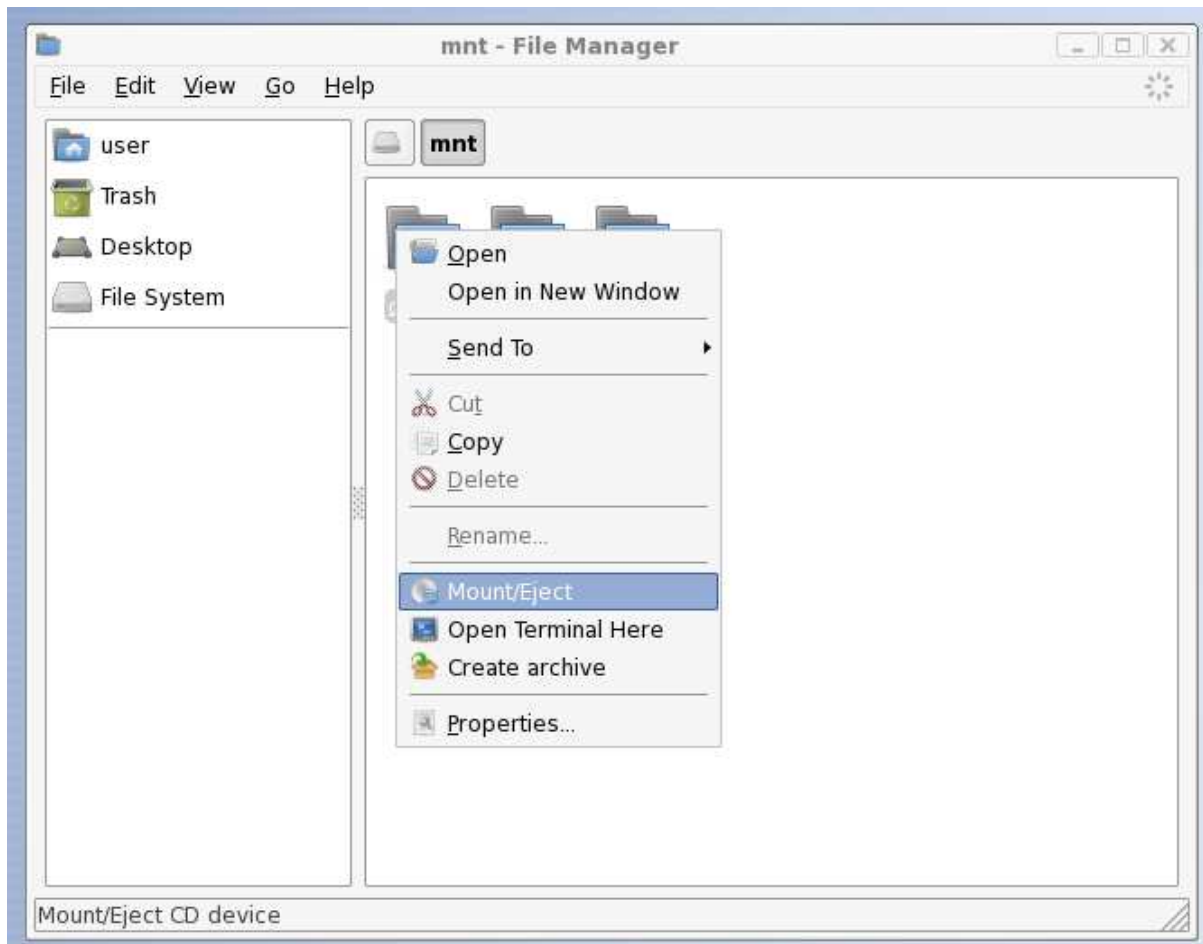
Zenwalks Monteringspunkt-behandler (Mountpoint Manager) er en samling av skript som sammen med udev tar seg av behandlingen av flyttbare USB medier, monterer/avmonterer dem automatisk og lager monteringspunkter for dem. Automatisk montering og avmontering/utløsning av cdrom- og dvd-enheter styres også av Monteringspunkt-behandleren. Denne opererer uavhengig av X vindusbehandler, skrivebord eller filbehandler, hvilket gjør det fullt ut funksjonelt i runlevel 3 såvel som 4.

Bruk

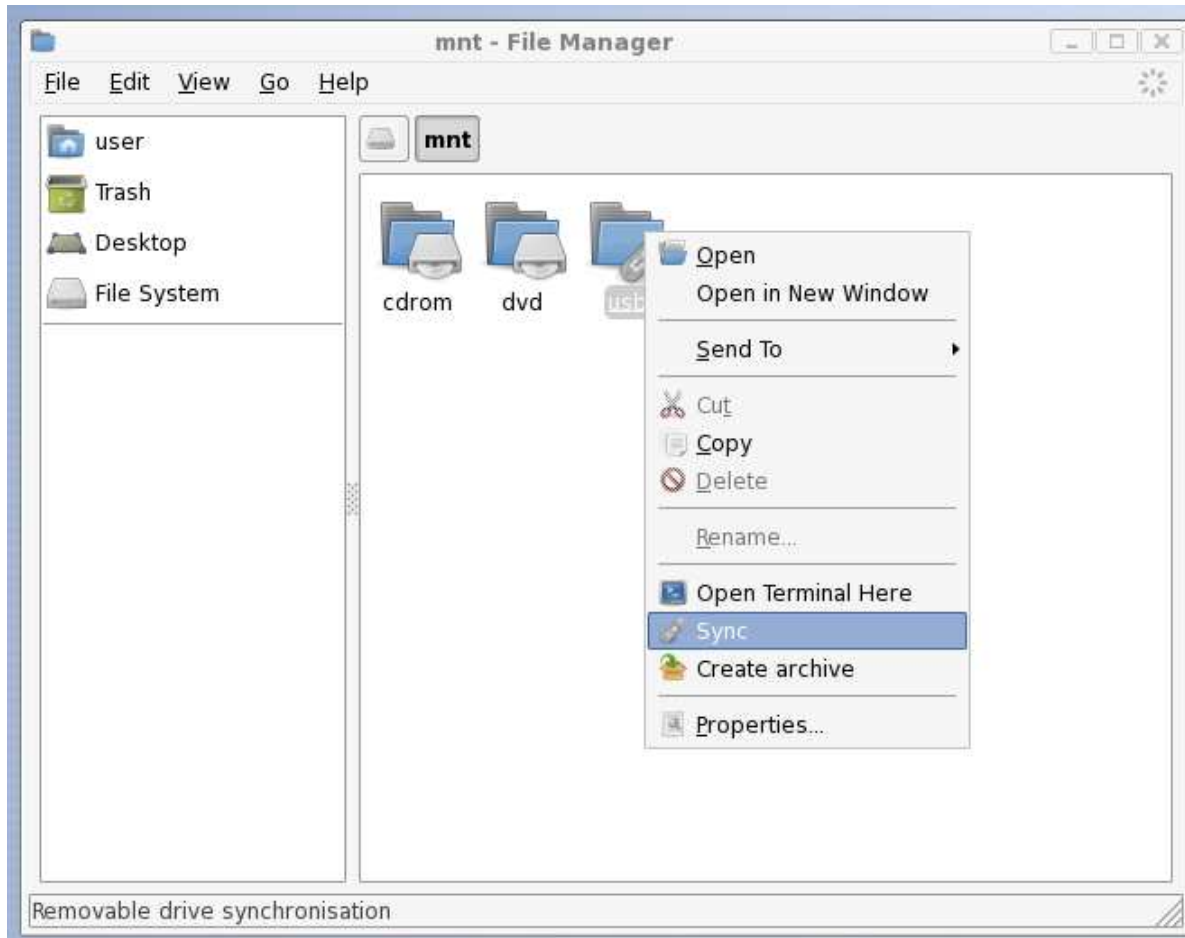
I Xfce klikker du på monteringspunktikonet på skrivebordet, deretter på enheten du ønsker å bruke.

For å løse ut cdrom eller dvd høyre-klikker du på det rette ikonet og velger "Løs ut" (eject) fra menyen.

Før du fjerner USB-enheten bør du synkronisere den for å forsikre deg om at alle data har blitt lagret skikkelig. Bare høyre-klikk enheten og velg **Sync** fra menyen. Du vil få beskjed når synkroniseringen er utført. Deretter kan du trygt fjerne USB enheten.

USB automontering... Hvordan virker det egentlig?

NB: Det meste av følgende materiale er basert på noen beskjeder på forumet vårt som er skrevet av Markc (M.S.Colclough)

Navnesystemet for automatisk montering av USB enheter i udev er bestemt av følgende regler (i synkende prioritet):

1. NICEMOUNTPOINT variabelen som du kan stille inn i din egen udev regel knyttet til hver bestemt enhet (som identifiseres ved hjelp av serienummer, modellnummer o.l).
2. Et tredje argument til usbmount som du har gitt via din egen udev regel
3. En linje du har laget i /etc/fstab for et bestemt enhetsnavn (for eksempel /dev/sda1)
4. /mnt/usb, /mnt/usb1, /mnt/usb2/, ... som er de autogeneratede navnene laget av automontøren.

Automontøren går simpelthen igjennom listen over for hver partisjon som den oppdager og kan montere, og tar det første tilgjengelige monteringspunktet som ikke er i bruk.

Reglene 1, 2 og 4 tilhører automontøren så hvis du bruker en eksplisitt monteringskommando vil bare regel 3 komme i effekt (hvis du ikke gir eksplisitte verdier for alle parameterene).

Følgelig kan noen problemer med monteringen være relatert til linjer i fstab som bare kan identifisere enheter ved hjelp av navn, og disse forandres jo etter rekkefølgen de er koblet til i.

En enhet som blir plugget inn kan dermed vises som /dev/sda1 i vanlig tilfelle, men /dev/sdb1 hvis en annen enhet var på plass før den. Dette betyr at samme fysiske enhet kan finnes igjen på forskjellige linjer i fstab hvilket medfører forskjellige monteringspunkter.

I tillegg, hvis det angitte navnet ikke finnes i fstab vil de tre første monteringspunktene i /mnt/usb serien bli brukt i stedet.

På grunn av dette er det ikke bedre å bruke fstab med automontering. Fstab er mer passende til enheter som har en fast plass i systemet. Det gjelder vanligvis de som er innebygd i maskinen.

Det ideelle er å ha enkle udev regler som gir bestemte navn til enheter som ofte er plagget i, og la /mnt/usb ta seg av resten.

Mulige problemstillinger...

Problemer kan oppstå når et USB lagringsmedium har inkonsistent partisjonsdata som resulterer i at både /dev/sda og /dev/sda1 fremstår som filsystemer. En av dem kan være riktig (vanligvis den siste), men ikke begge. Automonter kan da montere /dev/sda (som vil vises som en tom disk) mens filene egentlig befinner seg i sda1.

Den beste løsningen i dette tilfellet vil være å ompartisjonere og formatere enheten, så snart du har sørget for en backup av dataene dine et annet sted. I slike tilfeller er det anbefalt å gjennomføre en grundig sletting av de første sektorene før du ompartisjonerer: **dd if=/dev/zero of=/dev/sda bs=512 count=32** (NB! Vær nøye med hvor du peker denne kommandoen. Dd kan gjøre stor skade og har ikke fått kallenavnet "data destroyer" uten grunn.)

I tillegg finnes det noen USB enheter som ikke presenterer seg som lagringsmedier, og dermed ikke monteres. Noen skannere og kameraer tilhører denne kategorien. Programmene som bruker dem snakker direkte til den umonterte enheten.

Å automontere flyttbare lagringsmedier (CD'er, DVD'er, minnepinner):

Hvis CD eller DVD-enheten er av typisk innebygd ATA type, vil Zenwalks UWD daimon legge merke til at du setter i en disk, og denne vil bli automontert i overensstemmelse med /etc/fstab. For å avmontere og fjerne en disk kan du bruke "løs ut" (eject) kommandoen fra Thunars høyre-klikk meny (som vist tidligere), eller bruke kommandolinje...

Audio CD'er vil ikke monteres. Dette er riktig prosedyre fordi de ikke har filsystemer. Avspillings- og rippe-programmer snakker direkte med den umonterte platen. Video DVD'er på sin side vil monteres, fordi videofilene oppbevares i et filsystem.

Noen flyttbare lagringsmedier, sånn som minnekortlesere og CD/DVD'er i USB enheter, vil ikke gi beskjed til systemet når du setter inn media. I tillegg er det veldig tungvint å sjekke dem annethvert sekund, derfor har Zenwalk valgt å ikke gjøre dette. Avhengig av type enhet vil de fleste tilfeller dekkes av en av de følgende strategiene:

- Montér enheten manuelt ved å bruke Thunars høyre-klikk meny eller mount-kommandoen i kommandolinje. Noen tilfeller vil kreve at du setter `OPTIONS=all_partitions` i UDEVs regelfil.
- Fjern og sett inn igjen enheten med media inni.
- Finn ut hvordan systemet kunne oppdage når det er noe det kan montere og send en rapport om resultatene dine til UWDs vedlikeholder.

MONTERINGSPUNKT-NAVNGIVER

Presentasjon

Kommandoen hotname tillater deg å gi permanente, stabile navn til flyttbare enheter som vanligvis dukker opp i monteringspunkt-behandleren.

For eksempel kunne MP3 spilleren din hete "mp3-spiller" og to USB minnepinner kunne hete "usb_hjem" og "usb_jobb".

Start

Dette verktøyet må kjøres som root. Den kjappeste måten å kjøre det på er å dobbeltklikke ikonet i Zenpanelet.

Bruk

Enheten du ønsker å gi et nytt navn må allerede være montert av systemet. Noter ned navnet det har fått og start monteringspunkt-navngiveren.

Velg det nåværende navnet på enheten i **Old name** boksen, og skriv inn navnet du vil bruke i **New name** feltet, deretter klikker du bare på **Apply**.

Det nye navnet på monteringspunktet vil bli lagret, og enheten vil øyeblikkelig remonteres med dette navnet (hvis ikke enheten er i bruk; da vil navnet bli gitt neste gang den blir tilkoblet).

Valgmuligheter

Verktøyet vil ikke tillate deg å skrive inn et ugyldig navn. Hvis automonteringsystemet finner ut at to enheter har fått det samme navnet vil den første enheten som tilkobles få det foretrukne navnet, mens den andre får et generisk navn, sånn som "usb1".

Thunars høyreklikk-meny tilbyr et nyttig valg for flyttbare lagringsmedier kalt **Safe Unplug**. Dette vil derimot ikke være tilgjengelig hvis navnet på monteringspunktet ikke begynner med en standard forstavelse som: usb, fire, pcm, mmc. Hvis du ønsker å ha denne muligheten bør du enten legge til dine egne navn i listen over enheter Thunar gjør den tilgjengelig for (eventuelt kan du sette en * der for å aktivere den for alle navn), eller bruke en standard forstavelse i navnet, f.eks. **usb-kamera**.

WIFI RADAR

Presentasjon

Wifi-radar er et verktøy som skal gjøre det lettere å konfigurere dine wifi grensesnitt og enkelt la deg koble til ditt trådløse nettverk.

Start

Wifi-radar er tilgjengelig i Xfce-menyen, i underkategorien Nettverk (Network):

Etter at du har klikket på ikonet vil du bli spurt om passordet til root. Når du har fylt det inn vil du få opp denne boksen.

I hovedvinduet dukker de tilgjengelige nettverkene opp med følgende informasjon:

- SSID: navnet på det trådløse nettverket
- Signal: signalstyrke
- Mode: angir nettverkstype
- 802.11: wifi modus, b eller g

På høyre side har du fem knapper som tillater deg å:

- New: opprette en ny profil

- Edit: redigere en profil
- Delete: slette en profil
- Connect: koble til et trådløst nettverk
- Disconnect: koble fra et trådløst nettverk

Bruk

Først merker du det nettverket du ønsker å koble deg til ved å klikke på det riktige navnet. Deretter klikker du "New". Wifi-radar kommer med følgende vindu:

Fyll inn navnet på nettverket i "Network Name". Deretter fyller du inn de forskjellige parameterne avhengig av ditt nettverk ved å klikke på hver av de fire linjene: Wifi Innstillinger, Ingen WPA, Automatisk nettverkskonfigurasjon, Tilkoblingskommandoer.

Wifi Innstillinger:

- Mode: Managed : hot spot ; Ad Hoc : fra PC til PC ; auto : wifi-radar vil velge det riktige alternativet
- Channel: kanal (=frekvens) som brukes. Hvis du ikke vet dette, velger du auto...
- Key: nettverkets krypteringsnøkkel. Du kan vanligvis finne det på rutermodemets innpakning, og av og til står det notert på tilkoblingspunktet (boksen med antennen).
- Security: Velg hvorvidt dette er et åpent nettverk (Open) eller et med begrenset tilgang (Restricted)

Bruk WPA : Muliggjør bruk av Wifi Protected Access (WPA) som tok over etter WEP

Manuell nettverkstilkobling: må brukes for å konfigurere manuelle parametere til nettverket, spesielt hvis det er snakk om statisk IP adresse (fixed IP). I de fleste tilfeller kan du derimot la Automatisk nettverkstilkobling (DHCP) ta seg av dette.

Tilkoblingskommandoer: denne muligheten lar deg angi kommandoer systemet skal kjøre før og/eller etter at tilkoblingen er etablert.

XORCONFIG

Xorgconfig er en del av xorg pakken og ikke spesifikk til Zenwalk.

Lag en backup av din nåværende xorg.conf (ligger i /etc/X11/). Først samler du informasjon om maskinvaren i datamaskinen din. Sjekk dokumentasjonen til skjermen for informasjon om frekvenser (refresh rates) og skjermopløsninger. Sjekk hvilket grafikkort du bruker - merke, modell, samt mengden av RAM på kortet. Sjekk protokollen musen din bruker, om den har rullehjul eller ikke, og hvor mange knapper den har. Husk at rullehjul ofte regnes som tre knapper (klikk - rull opp - rull ned). Sjekk tastaturtypen du bruker (azerty eller qwerty) og hvor mange knapper det har (sannsynligvis er det et internasjonalt 105-knappers tastatur). Når du har funnet all den riktige informasjonen kjører du xorgconfig fra tekst modus som root. Xorgconfig er et interaktivt program, d.v.s at det stiller deg spørsmål om systemoppsettet. Hvis du har samlet informasjonen ovenfor burde det ikke være noe problem å besvare dem. Når du har gjennomgått xorgconfigs prosedyre lagrer du resultatet. Nå kan du restarte inn i grafisk modus (runlevel 4) for å nyte fruktene av arbeidet ditt.

XWMCONFIG

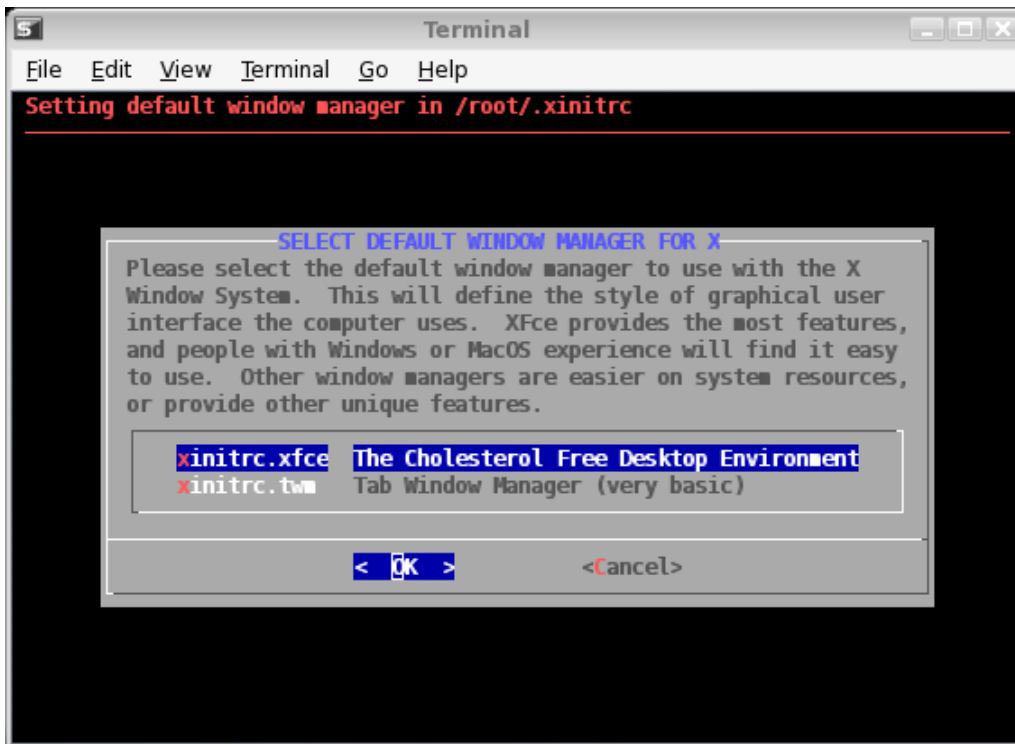
Presentasjon

xwmconfig er et hjelpeprogram i Slackware som er blitt tilpasset Zenwalk. Xwmconfig er en forkortelse av "X Window Manager CONFIGurator" og dets misjon er å definere standard for skrivebordsmiljø (DE) eller vindusbehandler (WM). Vindusbehandlere er ganske elementære og gir deg akkurat muligheten til å behandle vinduer, og knapt noe mer. Et skrivebordsmiljø på sin side ikke bare tolker vindusbehandlere, men kan i tillegg også tilby forskjellige programmer og tilleggsprogrammer (plugins). Når xwmconfig kjøres vil det sjekke hvilke vindusbehandlere som er tilgjengelig på systemet og spørre deg hvilket du ønsker å bruke.

Xwmconfig er ikke den vanlige måten å konfigurere disse innstillingene på fordi de fleste Zenwalkbrukere helst vil benytte seg av GDM login manager. Denne behandleren tillater brukeren å konfigurere hvilken Vindusbehandler/Skrivebordsmiljø som skal lastes når X-Window startes. Det er bare for en håndfull brukere som foretrekker å starte X-Window på ukonvensjonelle måter at Xwmconfig fortsatt er et nyttig verktøy.

Start

Xwmconfig er tilgjengelig hvis du åpner en terminal og, som vanlig bruker, kjører **xwmconfig**. Ikke kjør xwmconfig som root hvis du ikke ønsker å forandre innstillinger for root brukeren.

Bruk

Xwmconfig kan kjøres som vanlig bruker; hvis du kjører det som root vil du konfigurere roots innstillinger og ikke dine egne, så ikke la det gå for fort i svingene ;-). Du velger simpelthen det skrivebordsmiljøet du ønsker å bruke og klikker [OK].

Innstillinger for skrivebordsmiljø (DE) / vindubehandlere (WM) er lagret i filen `~/.xinitrc`. På en vanlig installasjon av Zenwalk vil du se at det er et skript som starter XFCE. Du kan enkelt forandre hvilket DE eller WM du ønsker å bruke ved å bytte ut `~/.xinitrc` filen med en som kaller det foretrukne grafiske miljøet.